

Miljøgodkendelse

Morsø Kommune

Miljøgodkendelse

af ejendommen

Vestergaard

Mejerivej 10, 7900 Nykøbing M

Miljøgodkendelse efter § 12 i *lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* (lov nr. 1572 af 20. december 2006).

6. januar 2011

Indledning

Morsø Kommune har den 21. februar 2010 modtaget ansøgning om udvidelse af svineproduktionen på ejendommen Vestergaard, Mejerivej 10, 7900 Nykøbing. Det ansøgte udløser, jf. lov om miljøgodkendelser mv. af husdyrbrug¹, krav om miljøgodkendelse af ejendommen.

I forbindelse med foroffentlighedsperioden har Morsø Kommune ikke modtaget bemærkninger til sagen. Udkastet har endvidere været sendt i høring med høringsfrist den 3. januar 2011. Der er i forbindelse med høringsperioden ikke indkommet bemærkninger.

Resumé

Ejendommen ændres fra en opformeringsbesætning til en produktionsbesætning. Der forventes i den forbindelse højere effektivitet grundet overgang fra renracebesætning til krydsningsbesætning. Produktionseffektiviteten udmøntes i flere grise pr årssø, ændret management samt forventning om at der kan produceres flere dyr i et uændret produktionsapparat idet der er ændrede pladskrav til dyrene i forbindelse med produktionsændringen.

Produktionsbygningerne er alle af nyere dato, hvorfor der ingen ændringer ønskes i de fysiske rammer for produktionen.

Produktionen udvides fra 700 til 725 årssøer. Eksisterende smågriseproduktion ændres fra 7,2-30 kg til 7,2-20 kg og udvides i antal producerede dyr. Eksisterende polteproduktion udfases og erstattes delvist af en slagtesvineproduktion. Samlet set øges produktionsomfanget fra 373,5 DE til 500 DE.

Ammoniakfordampningen fra anlægget stiger med 848,53 kg/år til i alt 7.457,08 kg/år. Den vejledende emissionsgrænseværdi jf. Miljøstyrelsens notat, er overholdt.

Der drives 476,85 ha omdriftsareal. Jorden er delvist ejet og delvist forpagtet. Jorden er fortrinsvis beliggende ved denne ejendom og ved ejers anden svineproduktionsejendom (Elsøvej 115, som også er miljøgodkendt). Husdyrgødningen fra Elsøvej 115 er medtaget i arealgodkendelsen til denne ejendom. Der afsættes husdyrgødning til forgasning på Morsø BioEnergi. Jorden er delvist beliggende indenfor nitratklasser og følgelig er der foretaget beregninger, der viser at kvælstofoverskuddet fra driften svarer til de pågældende restriktioner indenfor de gældende områder. Den kvælstofreducerende effekt opnås ved at der, udover plantedirektoratets krav, etableres 1,05 % efterafgrøder.

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006

Indhold

<i>Indledning</i>	2
<i>Resumé</i>	2
1 Godkendelsen	5
2 Generelle forhold og vilkår	6
2.1 Ansøger og ejerforhold	6
2.2 Beliggenhed og planmæssige forhold.....	6
2.3 Generelle vilkår	6
3 Husdyrbrugets anvendelse af Bedste tilgængelige teknik (BAT)	8
4 Husdyrbrugets anlæg	15
4.1 Indretning og drift af stalde	15
4.2 Gødningshåndtering og opbevaringsanlæg	16
4.3 Råvare-, vand- og energiforbrug	16
4.4 Lugt og støv.....	17
4.5 Lys og støj	19
4.6 Spildevand.....	19
4.7 Transporter.....	20
4.8 Affald.....	21
4.9 Skadedyrsbekæmpelse	21
4.10 Sprøjtemidler og andre kemikalier	22
4.11 Driftsforstyrrelser og uheld.....	22
4.12 Husdyrbrugets forslag til vilkår og egenkontrol	23
4.13 Forhold ved husdyrbrugets ophør	24
4.14 Alternative muligheder	24
5. Husdyrbrugets arealer	26
5.1 Areal og harmonikrav.....	26
5.2 Overfladevand	27
5.3 Grundvand.....	28
6. Naturbeskyttelse og ammoniak	29
6.1 Ammoniak.....	29
6.2 Bilag IV-arter	31
6.3 Natura 2000 områder.....	32
6.4 Fredninger	33
6.5 Økologiske forbindelseslinier og kerneområder	33

6.6 Påvirkning fra ejendommens arealer	34
6.7 Resume/konklusion på naturvurderingen	36
7 Varetagelse af hensyn til landskabet	37
8 Samlet vurdering og konklusion.....	38
9 Retsbeskyttelse og underretning	39
9.1 Klagevejledning	39
9.2 Retsbeskyttelse.....	40
9.3 Underretning om miljøgodkendelse	40
 <i>Bilag</i>	
<i>Bilag 1 Placering i forhold til naboer og natur</i>	<i>41</i>
<i>Bilag 2 Situationsplan.....</i>	<i>42</i>
<i>Bilag 3 Arealer</i>	<i>43</i>
<i>Bilag 4. Bilag til naturvurdering</i>	<i>44</i>
<i>Bilag 5 Udpegningsgrundlag for Natura 2000 område nr. 29.....</i>	<i>47</i>
<i>Bilag 6 Kapacitetserklæring</i>	<i>50</i>
<i>Bilag 8 Grafisk lugtpåvirkning i nærområdet til Mejerivej 10.....</i>	<i>59</i>

1 Godkendelsen

På baggrund af de givne oplysninger i ansøgningen samt besigtigelse af ejendommen og de omkringliggende arealer, suppleret med kommunens vilkår og vurderinger, meddeles ansøger Thomas Bennedsgaard godkendelse efter § 12 i *lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*, af den ansøgte husdyrproduktion på ejendommen Vestergaard, Mejerivej 10, 7900 Nykøbing Mors, matrikel 6a Tødsø by, Tødsø.

Godkendelsen meddeles i medfør af *lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* nr. 1572 af 20. december 2006 samt *bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug* nr. 648 af 18. juni 2007.

Godkendelsen meddeles på vilkår som beskrevet i det følgende. Husdyrbrugets anlæg og arealer skal fremover drives i overensstemmelse med de fastsatte vilkår.

Med godkendelsen følger 8 års retsbeskyttelse, som udløber i 2019. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres jf. § 40 i *lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*, såfremt der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkninger

2 Generelle forhold og vilkår

2.1 Ansøger og ejerforhold

Ansøger/ejer:

Navn	Thomas Bennedsgaard
Adresse	Mejerivej 10, 7900 Nykøbing M
Telefon:	97711549

Bedriftsoplysninger:

Navn	Vestergaard
Adresse	Mejerivej 10, 7900 Nykøbing M
CVR/P-nr.	21059234 1004610683
CHR	92447

2.2 Beliggenhed og planmæssige forhold

Ejendommen er beliggende ca. 515 meter vest for landsbyen Tødsø, nær ved Tødsø flyveplads. Ejendommen er beliggende med foderlade og maskinhus tæt på Mejerivej i en vinkel, mens staldanlæg er placeret parallelt i en nordvest- sydøst retning. Nærmeste enkeltbolig er beliggende syd for Mejerivej med en afstand på 140 fra nærmeste staldbygning. Gylletanke er placeret mellem maskinhuse og stalde. Der er vedlagt en situationsplan i bilag 2.

2.3 Generelle vilkår

- 2.3.1 Virksomhedens skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og de oplysninger og vilkår der fremgår af denne godkendelse.
- 2.3.2 Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser, også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.
- 2.3.3 Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er taget i brug inden 2 år fra afgørelsens ikrafttræden.
- 2.3.4 Hvis godkendelsen ikke udnyttes helt eller delvist i tre år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste tre år.
- 2.3.5 Vilkårene 2.2.3 og 2.2.4 gælder dog ikke for fravigelser der skyldes naturlige udsving som f.eks. sygdom eller force majeure.

- 2.3.6 Ændringer i dyreholdet skal anmeldes til Morsø Kommune. Derudover må virksomheden ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening eller andre virkninger på miljøet, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af Morsø Kommune.
- 2.3.7 Ændringer i ejerforhold og ansvarshavende skal altid meddeles til Morsø Kommune.
- 2.3.8 Miljøgodkendelsen skal revurderes efter 8 år, og skal således revurderes første gang i 2019.
- 2.3.9 Godkendelsen træder i kraft den 6. januar 2011. Såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden dog beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

3 Husdyrbrugets anvendelse af Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For at sikre, at landbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold, er det væsentligt at foretage en vurdering af anvendelsen af ressourcer og emission af forurenende stoffer fra produktionen.

Et af miljøgodkendelseslovens hovedformål er, at der særligt skal tilsigtes at fremme anvendelsen af bedste tilgængelige teknik (BAT), herunder renere teknologi, således at ressourceforbruget og tabene af forurenende stoffer til omgivelserne bliver mindst mulig. BAT er således et bredt begreb, der for husdyrbrug omfatter alle anvendte teknikker og miljøteknologi til nedbringelse af forurening.

Hvorvidt virksomheden lever op til kravet om anvendelse af BAT beror på en helhedsvurdering under hensyntagen til proportionalitetsprincippet. Der skal således være en miljøeffekt af investeringen, der står i forhold til omkostningerne, for at anvendelsen af den miljøforbedrende teknik kan defineres som værende BAT, ligesom der skal tages hensyn til teknikkernes tekniske og praktiske egnethed som virkemiddel til nedbringelse af forurening. Endelig skal der ved vurderingen af hvad der i det konkrete tilfælde er BAT, tages hensyn til sektorens generelle økonomiske muligheder.

Ansøger har redegjort for følgende anvendelse af BAT og renere teknologi til nedbringelse af ressourceforbrug og emission af forurenende stoffer:

Management:

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

1. Registrere vand, energi, foder, spild, forbrug af handels- og husdyrgødning. Der føres løbende kontrol med foderforbruget til svinene og løbende kontrol med evt. vand- og foderspild. Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons udspredning. Der føres løbende journal over vand- og energiforbrug, og det samlede forbrug opgøres endeligt i forbindelse med det årlige regnskab.

Ejer tilstræber selv, at være aktiv i stalden hver dag, og sørger for den overordnede kontrol af alle tekniske anlæg og, at systemer fungerer efter hensigten.

2. Uddannelse og træningsprogrammer for personale. Alle medarbejder deltager aktivt i både den daglige pasning af bedriften og supplere den overordnede styring. De ansatte aftaler med ejeren, hvordan dagen, ugen osv. skal forløbe, så bedriften bliver passet bedst mulig. Ved de daglige pauser snakker personalet sammen, og der er rig mulighed for at koordinere dagen. Reparationsarbejder noteres og følges op af ejer. Derudover er medarbejderne informeret om at ejendomme er miljøgodkendt, samt hvilket ansvar der medfølger.

3. Nødplaner (beredskabsplan).

Der er lavet en beredskabsplan, hvori forholdsregler i forbindelse med uheld med håndtering af husdyrgødning, brand mv. er beskrevet (jf. beredskabsplan).

4. Reparation og vedligeholdelsesprogrammer for bygninger og inventar. Efter tømning af hver sektion bliver staldsektionerne vasket og overbrusning, ventilations- og varmeanlæg bliver rengjort og funktionen kontrolleret. Ligeledes kontrolleres fodringsanlægget og vandventilerne. Bygninger vedligeholdes løbende og ejendommen holdes ryddelig.

5. Korrekt planlægning af aktiviteter på anlægget.

Grise der indsættes på ejendommen flyttes så vidt muligt altid på hverdage.

Gylleudslusning foretages i ugens hverdage indenfor normalt arbejdstid.

6. Korrekt planlægning og gødskning.

Der udarbejdes mark- og gødningsplaner i henhold til dansk lovgivning, hvilket styrer anvendelsen og udbringningen af næringsstoffer på markerne.

Ved udbringning af husdyrgødning planlægges der i forhold til at opnå den højeste udnyttelsesprocent af kvælstoffet mht. udbringningstidspunkt.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

Staldsystem:

I forbindelse med vurdering af BAT for det ansøgte anlæg, er det vigtigt at bemærke, at alle ændringer sker i eksisterende bygninger. De eksisterende stalde renoveres ikke i forbindelse med ændringen, da de er nybyggede eller nyrenoverede indenfor nyere tid. Anlægget er etableret med en kombination af delvis spaltegulv og fulddrænet gulv. Delvis spaltegulv vurderes at leve op til nutidens BAT krav. Fulddrænet gulv vil som udgangspunkt sandsynligvis ikke vurderes at leve op til BAT i et projekteret nybygget staldanlæg.

Men da det er et nyere anlæg med et eksisterende fulddrænet gulv, vil det ikke være hensigtsmæssigt, at ændre disse fuldt opdaterede staldanlæg med andre gulvtyper. Det vil være uden proportionalitet.

Sigtet med anlægget og denne ændrede miljøgodkendelse er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet nyeste og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed. Ved miljøtilsyn og revurdering vil der blive orienteret om hvilke overvejelser, der er foretaget med henblik på bedriftens fremtid i relation til den teknologi der giver det bedste miljøhensyn.

I forbindelse med vurdering af BAT for staldteknikken for det ansøgte anlæg, er der taget udgangspunkt i de eksisterende BAT byggeblade suppleret med andre elementer.

Ventilationsanlægget optimeres bla. ved, at undgå modstand i systemet gennem hyppig rengøring og service. Ved at undgå modstand i ventilationssystemet sikres en korrekt ventilation, færre lugtgener, mindre energiforbrug til ventilation, mindre energiforbrug til opvarmning af stalde om vinteren.

I referencedokumentet for bedst tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er ovenstående forhold nævnt som BAT. Desuden findes der

en række danske BAT-byggeblade og BAT-kandidater på en række teknikker (jf. nedenstående).

Smågriseafsnittene er etableret i overensstemmelse med BAT byggeblad nr. 106.03-52 toklimastald.

- Staldafsnit med farende søer er ikke etableret i overensstemmelse med BAT byggeblad nr. 106.02-51. Det vurderes ikke proportionelt at ændre disse (jf. ovenstående)

Løbe – drægtighedsstalde er biofixstalde med delvis spaltegulv. Disse er bygget med udgangspunkt i BAT teknologier med delvis spaltegulv.

Morsø Kommunes krav til implementering af teknologi, der reducerer ammoniakemissionen fra staldene. Staldene er af nyere dato, hvorfor der ikke umiddelbart er basis for renoveringer. I forhold til miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, der er i høring på indeværende tidspunkt, er det beregnet at den vejledende maksimale emission af ammoniak er på 7808,6 kg N i form af ammoniak ved den ansøgte produktion i de pågældende staldsystemer.

Morsø Kommune har beregnet ammoniakemissionen såfremt det forøgede dyrehold ville blive opstaldet i de nyeste staldsystemer, med lavest mulige emission af ammoniak. Såfremt det ville være muligt at opstalde det forøgede dyrehold i nyeste staldsystemer ville den beregnede emission fra ejendommen være på 7558,2 kg N i form af ammoniak. I kraft af de tilpasninger, der er implementeret på ejendommen vil den fremtidige emission blive på 7.457 kg N i form af ammoniak. Ejendommen har således en kvælstofemission, der er under den af miljøstyrelsen udsendte vejledning om emission fra landbrug, der ændrer produktionen i eksisterende bygningsmasse.

Fravalg af teknologi:

- Luftrensning er bla. fravalgt ud fra betragtningen, at der er mere hensigtsmæssige metoder til at reducere ammoniakemission i det ansøgte anlæg. Bygningernes gitterspær er ikke umiddelbart konstrueret og dimensioneret til samling af ventilationsafkast. Desuden findes der nyere ventilationsanlæg, der ikke vil være hensigtsmæssigt, at udskifte før det er nedslidt. I det givne staldanlæg ville dette medføre væsentlige omforandringer af et ellers tidssvarende staldanlæg. Desuden er BAT byggeblad nr. 106.04-57/58, udarbejdet ud fra slagtesvin. Dette anlæg er som udgangspunkt ikke bygget til slagtesvineproduktion, men med udgangspunkt i en opformeringsbesætning. I den ansøgte drift ønskes heller ikke udelukkende slagtesvineproduktion men en optimal udnyttelse af eksisterende bygninger til søer og smågrise med slagtesvin i resten af staldanlæg.
- Gylleforsuring er fravalgt ud fra flere forhold. Med det aktuelle produktionsanlæg er det ikke muligt, at installere forsuring i alle staldafsnit. Desuden er der ikke

sikkerhed for, at betonen i gyllekanalerne har god holdbarhed overfor syrepåvirkningen, samtidig er energiforbruget ved drift af et forsøringsanlæg opgjort til min. 20.000 kwh.

Erfaringer med forsøringsanlæg fra andre ejendomme har vist, at der er en risiko for forværring af lugtgener på ejendomme hvor der sker en opblanding af forsuret gylle med ikke forsuret gylle.

Idet ejendommen ikke er placeret i umiddelbar nærhed af sårbar natur og ammoniakreduktion kan opfyldes på anden vis, fravælges gylleforsuring. Desuden er forsuring kun en BAT kandidat.

Foder:

- Der er på ansøgningstidspunktet pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring med fosfor. I nudriften er disse oplysninger indtastet i ansøgningssystemet. For at reducere udskillelsen af næringsstoffer (N og P) i gødningen fra svin, indføres der et krav om foderets maksimalindhold af råprotein/FE (jf. ansøgningsmaterialet). Desuden anvendes der ernæringsstyring eller fasefodring til, at tilpasse foderets til dyrenes specifikke behov i forskellig produktionsfaser, samt fytase at begrænse brugen af fosfor råvare, samt for at reducere påvirkningen af omgivelserne. I referencedokumentet for bedst tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, nævnes ovenstående som BAT. På baggrund af ovenstående vurderes ansøgningen at leve op til BAT inden for fodring.

Vand og energi

Vandbesparende foranstaltninger:

- Der anvendes drikkekopper ved grisenes drikkepipler, hvilket er med til at sikre et minimum af spild.
Ved rengøring af staldene i blødsættes staldene forud for egentlig vask med højtryksrensere. Både i blødsætning og højtryksrensning er vandbesparende. Staldene kontrolleres dagligt, og evt. lækager udføres der straks små reparationer, eller der tilkaldes service hvis der er behov for dette.
- Iflg. referencedokumentet for bedst tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (drikkekopper, i blødsætning og højtryksrensning ved vask).

Der anvendes frekvensstyrede elmotorer til dele af staldriften, herunder ventilationen, og staldbelysning er kun tændt efter behov. Al ventilation er udstyret med et temperaturreguleret styringssystem som sikre, at ventilationen kører optimalt i forhold til staldtemperatur og elforbruget. Dette sikrer temperaturstyring og minimumsventilation i perioder hvor behovet for ventilation er lavt.

Iflg. referencedokumentet for bedst tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (frekvensstyring af elmotorer, samt temperaturstyring).

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Der er ikke etableret fast overdækning på eksisterende gylletanke. Det er almindeligvis ikke problematisk, at etablere et godt flydelag. I den ønskede nye lagertank ønskes der etableret en fast overdækning der begrænser ammoniakemissionen fra tanken og reducerer antallet af transporter fra anlægget da regnvandet holdes ude af denne lagertank.

Desuden gælder der følgende forhold på ejendommen:

1. Der føres logbog over flydelaget på lagertanken, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
2. Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn hvilket betyder, at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.
3. Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse.
4. Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
5. Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag.
 - I referencedokumentet for bedst tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er ovenstående forhold nævnt som BAT.

Udbringningsteknik

Der udarbejdes årligt et gødningsregnskab samt en gødningsplan, hvori bla. udbringningen af husdyrgødning afpasses efter afgrødernes behov for næringsstoffer og vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer. Udbringningen sker aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal.

Udbringningsteknikken sker typisk ved slangeudlægning på en voksende afgrøde. I tilfælde af udbringning på ubevokset jord, indarbejdes husdyrgødningen indenfor maksimalt 6 timer.

Da arealerne dyrkes delvist med vinterafgrøder, benyttes der ikke nedfælder. Nedfældning i vinterafgrøder er ikke ønskeligt, da der kommer for mange køreskader på afgrøderne, hvilket medfører et mindre udbytte og i sidste ende en mindre N-optagelse i afgrøder og dermed også en større udvaskning. Udkørsel med nedfælder, tager endvidere en del længere tid. En nedfælder, har typisk 6-12 m. rækkevidde, mens en gyllevogn med slæbeslanger har op til 24 m. rækkevidde. Af samme grund er der også valgt slæbeslanger som udbringningsteknik.

Hvor det er muligt udbringes husdyrgødning på udlæggermetoden, med en stationær pumpe tilkoblet med slange til en mobil enhed med slæbeslanger. Derved forhindres tom kørsel med traktor og vogn. Udbringning med udlæggermetoden er mulig på størstedelen af ejendommens harmoniarealer.

I referencedokumentet for bedst tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er visse af ovenstående forhold nævnt som BAT. Det vurderes at de valgte udbringningsteknikker lever op til BAT.

Desuden kan det oplyses, at når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 10-15 % mindre kvælstof end den økonomisk optimale mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til en restriktiv håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig, og lugtgenerne er mindst. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer. Der tilstræbes at varsko nærmeste naboer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

Morsø Kommunes vurdering:

Det er kommunens vurdering at husdyrbruget lever op til BAT niveau på eksisterende stalde, på håndtering af husdyrgødning, i ressourceforbruget, i foderblandingerne samt på management.

I forhold til krav om reduktion af ammoniakreduktion og implementering af BAT i forbindelse med miljøgodkendelser skal kommunen definere et krav om maksimal ammoniakreduktion ved den øgede produktion. Vurderingen skal afspejles i, hvor stor ændringen i bygningsmassen er, således at der ikke forekommer unødige og for store omkostninger til ny teknologi, set i forhold til de samlede byggeomkostninger.

Ejendommens byggeri i forbindelse med projektet består af ændringer i ventilationssystemet. Der er således, i forhold til proportionalitetsprincippet, begrænsede mulighed for eksempelvis ændring i spalteareal i stierne.

Morsø Kommune har beregnet ammoniakemissionen fra ejendommen, såfremt den øgede produktion ville foregå i nye stalde med den, i forhold til ammoniakemission, bedst mulige staldindretning. Såfremt den øgede produktion ville ske i nye stalde med lavest mulige emission, ville det beregnede totale staldtab i form af ammoniak fra ejendommen være på i alt 7.558 kg kvælstof. Miljøstyrelsen har "vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik" for hhv. slagtesvine- smågrise og for soproduktion. Når produktionsomfanget beregnes i forhold til disse vejledninger fremkommer en maksimal emission på i alt 7.682 kg N i form af ammoniak. I form af tilpasninger på foder er den maksimale fremtidige emission i form af ammoniak beregnet til 7.457 kg N. Ejendommen lever således op til krav om maksimal emission af ammoniak.

I forhold til implementering af ny teknologi i forbindelse med produktionsændringer er ejendommen i den situation at der ingen bygningsmæssige ændringer sker i forbindelse med den ønskede produktionsomlægning. Der er således ikke mulighed for eksempelvis at installere gyllekøling, da dette kræver opbrud af eksisterende gyllekummer. Det er således vanskeligt at indsætte teknologi, der mindsker påvirkningerne fra landbrugsproduktionen. Emissionen af ammoniak nedsættes ved at landbruget nedsætter foderforbruget i den fremtidige drift. Derved udleder landbruget mindre ammoniak end vejledningen fra miljøstyrelsen forudsætter. Med baggrund i en lavere emission end, i forhold til vejledningen, proportionelt vurderer Morsø Kommune at ejendommen efterlever krav om implementering af BAT teknologi på eksisterende brug.

4 Husdyrbrugets anlæg

4.1 Indretning og drift af stalde

Ejendommens staldanlæg er opbygget parallelt. I forbindelse med overgang til opformeringsbesætning af avlsdyr, blev produktionsbygningerne bygget i perioden 2002-2003. Der er således tale om en nyere bygningsmasse. Da opformeringen af avlsdyr stopper, bliver der mulighed for at øge belægningsgraden i eksisterende stalde.

Staldsystemerne er bygget op med flere gulvtyper, der alle er baseret på gyllesystemer. I forhold til alderen af de pågældende stalde er der ændret i den procentvise andel af spalter således at de nyeste stalde har højeste andel af fast gulv. Hovedparten af dyrene er således opstaldet i gulvsystemer med højeste andel af fastgulv i stierne.

Driften består fremadrettet af en so produktion med tilhørende smågrise til 20 kg samt nogle slagtesvin. Den resterende besætning er på anden miljøgodkendt ejendom.

Ejendommens bygningsmasse ændres ikke i forbindelse med omlægningen fra opformeringsbesætning til produktionsbesætning. Der er andre krav til opstaldning ved produktionsomlægningen, hvorfor der er mulighed for at øge belægningsgraden i eksisterende bygningsmasse.

Tabel 1: Dyrehold før og efter udvidelse

Dyreart og kategori	Før antal	Efter antal
søer	700	725
Smågrise	9300	21997
Polte	5000	
Slagtesvin	3760	8000

Vilkår:

- 4.1.1 Ejendommen og dens omgivelser skal renholdes, så lugtgener begrænses mest muligt. Der må ikke findes unødvendige våde områder og fast gødning på gulv og spalter.
- 4.1.2 Dokumentation for overholdelse af husdyrproduktionens skal gemmes i min. fem år, og forevises kommunen på dennes forlangende.
- 4.1.3 De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Morsø Kommunes vurdering:

Det er Morsø Kommunes vurdering, at produktionsvilkårene sikrer at produktionens tilladte størrelse kan kontrolleres

4.2 Gødningshåndtering og opbevaringsanlæg

Alle staldsystemer er baseret på gylle. På ejendommen Mejerivej 10 er der to gylletanke på hver 1650 m³. Ejer har flere ejendomme, hvor der er eksisterende gylletanke, der anvendes til gylleopbevaring fra produktionen. Transport til disse sker i stille perioder. Ansøger driver ud over denne ejendom en anden svineproduktionsejendom (Elsøvej 115), hvorfra husdyrgødningen medtages som intern gylleaftale i denne ansøgning. Der afsættes gylle til Morsø Bioenergi.

Vilkår:

- 4.2.1 Hvis en gyllebeholder tages ud af drift, skal den rengøres. Såfremt den afmeldes beholderkontrol, skal dette meddeles til kommunen, og den skal inden førstkommande 1. januar gøres uanvendelig.
- 4.2.2 Håndtering af gylle skal til enhver tid foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.

Morsø Kommunes vurdering:

Det er Morsø Kommunes vurdering, at virksomheden opbevarer og håndterer husdyrgødningen på en sådan måde, at risikoen for gener for naboer og miljø er begrænset mest muligt.

Morsø Kommune anbefaler øvrigt, at naboer til udbringningsarealer altid oplyses om udbringningstidspunkter i god tid, for derved at begrænse gener ved udbringning og deraf følgende klager.

4.3 Råvare-, vand- og energiforbrug

Ejendommens ressourceforbrug ved gennemførelsen af den ansøgte udvidelse fremgår af tabel 1.

Tabel 1: Ejendommens årlige forbrug af vand og energi efter udvidelse.

Ressource	Før	Efter
Vand	14.000 m ³	14.000 m ³
El	330.000 kWh	330.000 kWh
Fyringsolie	50.000 l/år	50.000 l/år
Dieselolie	50.000 l/år	50.000 l/år

Ejendommen fortsætter med en uændret bygningsmasse, dog foretages enkelte foranstaltninger i forbindelse med udbygning af ventilation og vandbesparende foranstaltninger i forbindelse med ændringen væk fra opformeringsbesætning til produktionsbesætning. Der ændres marginalt på bedriften som helhed og miljøgodkendelsen udarbejdes med henblik på at øge belægningsgraden. Arealet er uændret, hvorfor det forventede forbrug til markdriften forventes uændret. Det forventede energibehov for opvarmning, ventilation og drikkevand forventes ligeledes nogenlunde uændret.

Vilkår:

- 4.3.1 Al unødvendig staldbelysning, udendørs som indendørs, skal være slukket om natten, i perioden 22.00 til 07.00.

Morsø Kommunes vurdering:

Det er Morsø Kommunes vurdering, at virksomheden har taget de nødvendige forholdsregler til at mindske ressourcospild, og at ressourceforbruget er søgt begrænset til et acceptabelt niveau. Produktionen sker fortrinsvis i nyere stalde, hvor forbrug af hjælpestoffer og ammoniakemission er lav. I forhold til proportionalitetsprincippet synes ejendommen at leve op til krav om implementering af ressourcebesparende teknologi.

4.4 Lugt og støv

Der må forventes lugtgener fra staldanlægget. Lugtgener begrænses ved god hygiejnisk standard.

Lugtemissionen fra ejendommen efter udvidelsen er beregnet i ansøgningsystemet på www.husdyrgodkendelse.dk. Lugten fra staldene kan beregnes efter 2 metoder hhv. "FMK vejledningen" af maj 2002 samt "Lugtvejledningen" pr januar 2007.

Ud fra normberegningerne på lugtemission fra produktion lever ejendommen ikke op til kraven om maksimal påvirkning af omgivelserne.

Beregning af geneafstand med OML-beregning

Jf. den nye godkendelsesbekendtgørelses bilag 3 kan de generelle lugtberegninger i ansøgningen efter ansøgers ønske erstattes af konkrete OML-beregninger. Den nye grænseværdi på hhv. 5, 7 og 15 OUE/m³ skal overholdes som maksimale månedlige 99 % fraktiler som timemiddelværdier.

Når der laves en konkret OML-beregning omregnes lugtemissionen fra staldene til en lugtkoncentration ved naboerne. Beregningen inddrager placering af de enkelte luftafkast, meteorologiske klimadata, bygningsdimensioner, terrænforhold og staldanlæggets placering i forhold til naboer. Resultatet er en maksimal lugtkoncentration i en given afstand og der skal derfor ikke foretages korrektioner mht. nordlig placering mv.

Der er i den konkrete sag lavet en beregning i OML-multi for at kunne vurdere risikoen for lugtgener og beskrive, hvilke tiltag der kan anvendes for at mindske lugtgenerne.

Lugtbidraget er grafisk vist i bilag 8.

Vilkår:

- 4.4.1 Lugtemissionen fra staldene må ikke give anledning til væsentlige lugtgener hos naboer. Såfremt der efter Morsø Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres afhjælpende foranstaltninger. Udgifter i forbindelse med undersøgelse, måling og afhjælpning afholdes af husdyrbruget.
- 4.4.2 Driften må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal. Såfremt der efter Morsø Kommunes vurdering opstår væsentlige støvgener, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres afhjælpende foranstaltninger.

Morsø Kommunes vurdering:

Ud fra de opstillede forudsætninger i ansøgningssystemet vil udvidelsen af bedriften ikke medføre øgede lugtgener. Af de detaljerede beregninger af den teoretiske lugtemission fra ejendommen, foretaget i OML, fremgår det, at geneafstanden for lugt overholdes til samtlige bebyggelsestyper, dvs. enkeltbolig, samlet bebyggelse samt byzone. Morsø Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlig forringede lugtforhold for omkringboende, ligesom støv ikke forventes at give gener for omkringboende.

4.5 Lys og støj

Staldanlæggene er lukkede således at lysemission sker som lysudstråling fra vinduer. Efter fyraften og i nattetimerne er der natbelysning i stalde og begrænset belysning på gårdsplads.

Der er dæmpet natbelysning i staldene samt dæmpet gårdspladsbelysning efter mørkets frembrud.

Vilkår:

- 4.5.1 Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag kl. 7.00-18.00, samt lørdag kl. 7.00-14.00: 55 dB(A)
Alle dage kl. 18.00-22.00, lørdag kl. 14-18, samt søndag kl. 7-18: 45 dB(A)
Nat, kl. 22.00-07.00: 40 dB(A)

Den maksimale støjværdi i nattetimerne, må ikke overstige 55 dB(A) i ovennævnte afstand.

- 4.5.2 Normal kørsel med traktor og landbrugsmaskiner i dagtimerne er ikke omfattet af støjgrænserne i vilkår 4.5.2.
- 4.5.3 Hvis Morsø Kommune skønner, at der er støjgener fra driften af virksomheden, skal virksomheden for egen regning eftervise, at gældende støjkraft overholdes. Støjmålingen skal foretages af en akkrediteret støjmåler. Støjmålingen kan højst kræves én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med Miljøstyrelsens Vejledning nr. 6/1984: "Måling af ekstern støj" og Miljøstyrelsens Vejledning nr. 3/1996: "Supplement til vejledning om ekstern støj fra virksomheder".

Morsø Kommunes vurdering:

Det er Morsø kommunes vurdering at anlægget lever op til krav om maksimal støjemission. I perioder med markarbejde må det forventes at støjgener kan forekomme.

4.6 Spildevand

Spildevand fra husholdning og fra personale faciliteter ledes til septiktank. Mængden udgør ca. 250 m³ årligt.

Vilkår:

- 4.6.1 Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til gyllesystem, og anvendes i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Morsø Kommunes vurdering:

Spildevandet håndteres efter Morsø Kommunes vurdering på en hensigtsmæssig måde, uden væsentlig risiko for forureningsfare.

4.7 Transporter

Der forekommer transporter til og fra ejendommen dels med traktor og dels med lastbil. Produktionsomfanget øges marginalt på ejendommen, hvilket giver et andet mønster i transporterne. Der er i bilag 2 angivet et kort med de oftest anvendte transportveje til og fra ejendommen. Transporter med lastbil vil fortrinsvis forekomme i dagtimerne, mens traktortransporter vil være af sæsonbetonet karakter og således periodevis forekommer i udenfor normal arbejdstid. En del af husdyrgødningen udlægges med slæbeslanger og fordrer således ikke vejtransport, idet husdyrgødningen pumpes fra gylletank til gylleudlægger. Der forventes et marginalt stigende antal transporter.

Tabel 2: Det årlige antal transporter til og fra ejendommen i ansøgt drift.

	Transporter/ år før	Transporter/år efter
Ind- og udlevering af dyr	156	76
Afhentning af døde dyr	104	104
Levering af foder	48	78
Transporter med egne afgrøder (traktor)	125	125
Kørsel med husdyrgødning	125	200
Levering af brændstof	10	10
Transporter i alt	568	593
Transporter pr dag	1,55	1,63

Vilkår:

- 4.7.1 Ved transport af gylle på offentlige veje, skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.

Morsø Kommunes vurdering:

Det er Morsø Kommunes vurdering, at der ved overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke vil være væsentligt forøgede gener for omkringboende som følge af det øgede antal transporter.

4.8 Affald

Ansøger har redegjort for følgende affaldshåndtering:

- Fast affald (pap, papir, glas, plast, pvc, forbrændingseget): fast affald opbevares i container på ejendommen. Enten afleveres fast affald på kommunens modtagestation eller det afhentes af autoriseret firma. I øjeblikket er indgået aftale med autoriseret firma. Mængden anslås til at være maksimalt 500 kg affald om året.
- Døde dyr: Døde dyr afhentes Af Daka. Dyrene er hævet således at luftgennemstrømning kan finde sted.. Afhentningsstedet er placeret bag afskærmning ved maskinhus således at naboer og forbipasserende ikke generes.
- Olie- og kemikalieaffald (herunder pesticid- og medicinaffald): Olieaffald opbevares på befæstet areal uden afløb. Det er således muligt at opsamle eventuelt spild. Mængden anslås at være under 200 liter årligt. Eventuelle rester af planteværns kemi og medicinaffald afleveres til kommunens modtagestation for farligt affald.
- Andet.

Morsø Kommunes vurdering:

Det er Morsø Kommunes vurdering, at der ved affaldshåndtering og –bortskaffelse under de nævnte vilkår og ved overholdelse af de gældende regler for dette, tages de nødvendige hensyn til omgivelserne.

4.9 Skadedyrsbekæmpelse

Fluer, mus og rotter bekæmpes via aftaler indgået med firmaer. Der er opsat rottestationer, der fyldes efter behov for bekæmpelse af rotter. Fluer bekæmpes med rovfluer eller lignende. Oplag af sækkevarer og lignende opbevares på strøer eller paller for sikring af luftgennemstrømning under varerne.

Vilkår:

- 4.9.1 Opbevaring af foder og affald skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Morsø Kommunes vurdering:

Det er Morsø Kommunes vurdering, at der ved skadedyrsbekæmpelse under de nævnte vilkår, og ved overholdelse af de gældende regler for dette, tages det nødvendige hensyn til omgivelserne. Skadedyrsbekæmpelse vha. stationer er et effektivt bekæmpelsesgrundlag, der er forbundet med lav risiko.

4.10 Sprøjtemidler og andre kemikalier

Pesticider og dieselolie opbevares i maskinhus. Olie til opvarmning af staldanlæg er placeret ved personalefaciliteter ved indgang til stalde. Medicin opbevares ved mandskabsfaciliteter ved stalde

Morsø Kommunes vurdering:

Det er Morsø Kommunes vurdering, at medicin og andre kemikalier håndteres på ejendommen under minimal risiko for forurening af omgivelserne, ved overholdelse af ovennævnte vilkår, og de oplysninger der fremgår af ansøgningsmaterialet.

4.11 Driftsforstyrrelser og uheld

Der vil være en vis risiko for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering og transport af gylle, samt håndtering af bekæmpelsesmidler. Ansøger har redegjort for følgende overvejelser til minimering af risiko for uheld:

- Udløb af olie eller kemikalier.
- Overløb af gylle
- Overpumpning af gyllevogn
- Strøm afbrydelser

Vilkår:

4.11.1 Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde det til Alarmcentralen, tlf. 112, og efterfølgende straks at underrette Morsø Kommune, Natur og Miljøafdelingen, tlf. 99 70 70 00.

4.11.2 Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforskrift, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- En opgørelse af materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Planen skal indsendes til Morsø Kommune inden miljøgodkendelsen tages i brug.

Morsø Kommunes vurdering:

Såfremt de skitserede forhold i ansøgningen efterleves, vurderer Morsø Kommune, at ejendommen gør, hvad der umiddelbart er muligt, for at minimere risikoen for uheld.

4.12 Husdyrbrugets forslag til vilkår og egenkontrol

Ansøger har i ansøgningen stillet følgende forslag til vilkår:

- *Alle søer må ikke fodres med mere end 135 gram råprotein pr foderenhed*
- *Alle søer må ikke fodres med mere end 4,7 gram fosfor pr foderenhed*
- *Alle smågrise fodres med maks. 5,2 gram fosfor pr foderenhed*
- *Slagtesvin fodres med maksimalt 147 gram råprotein, 4,2 gram totalfosfor samt en maksimal fodertildeling på 2,7 foderenhed pr kg tilvækst.*

Ansøger har i ansøgningen angivet følgende forslag til egenkontrol:

- Der foretages regelmæssige sundhedstjek (1 gang om måneden) af dyrene sammen med en dyrlæge, og der anvendes kun lægemidler efter anvisning fra dyrlægen.
- Der føres logbog for gyllebeholderne.
- EI-installationer tjekkes hvert 5. år af en elektriker. Derudover holder ejeren løbende øje med installationerne.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Bedriftens bortskaffelse af affald registreres på affaldsstamkort.
- Der føres logbog til kontrol af flydelaget på gylletanke.
- Gylletanke følger reglerne for beholderkontrol min. hvert 10. år.
- En gang årligt udarbejdes gødnings- og husdyrsindberetning samt mark- og gødningsplaner, begge dele anvendes som dokumentation for husdyrbrugets størrelse samt forbrug af gødning.
- Der føres sprøjtejournal.
- Der udføres jævnligt Elfo eftersyn, hvor installationer kontrolleres. Derudover efterser ejer jævnligt installationer og vandforsyning for at forebygge skader og lækager.
- Gyllepumpling samt fyldning af marksprøjte overvåges altid.

Morsø Kommunes vurdering:

Det er kommunens vurdering, at landbruget med de angivne egenkontroller og eftersyn drives således at hensyn til dyrevelfærd, miljø og sikkerhed tilgodeses i videst mulige omfang.

4.13 Forhold ved husdyrbrugets ophør

Ved husdyrbrugets ophør vil stalde blive tømt og rengjort. Gylletanke vil blive tømt og rengjort. Overflødige bygninger vil blive fjernet.

Vilkår:

- 4.13.1 Ved husdyrbrugets ophør skal alle gyllebeholdere, fortanke og gyllekældre på ejendommen tømmes. Alle staldanlæg rengøres og alt affald fjernes.
- 4.13.2 Udendørs foder- og gødningsopbevaringsanlæg skal nedrives og fjernes fra ejendommen, når de ikke længere er i brug. Staldbygninger der ikke længere anvendes skal vedligeholdes, så de ikke henstår i forfald, eller skal alternativt nedrives.

Morsø Kommunes vurdering:

Det er kommunens vurdering at der med de beskrevne forslag og vilkår sikres at ejendommen ikke vil forfalde ved produktions ophør.

4.14 Alternative muligheder

Ansøger har redegjort for følgende alternative muligheder:

0-alternativet –dvs. uændret produktion

Alternativet til dette projekt er, at driften vil forsætte uændret og anlægget og arealerne ikke vil blive reguleret mht. ammoniak, udvaskning af næringsstoffer m.m. som er en del af hensigten med husdyrloven.

Alternativ 2

Ansøger har ikke redegjort for alternativer

Morsø Kommunes vurdering:

Det er kommunens vurdering at miljøgodkendelsen foruden at udvikle bedriften, øger hensynet til omgivende natur. Der indføres nye teknologier til landbruget, hvilket mindsker påvirkningen fra produktionsanlægget. Det samlede produktionsniveau øges uden at forbrug og påvirkninger fra produktionen øges i samme grad. Påvirkningen og forbruget pr produceret enhed mindskes således i forbindelse miljøgodkendelsen af landbruget. Intentionerne om indførelse af BAT teknologier er, efter Morsø Kommunes vurdering, ved denne produktionsudvidelse efterlevet

5. Husdyrbrugets arealer

5.1 Areal og harmonikrav

Arealerne er dels arronderet omkring ejendommene på Mejerivej 10 og Elsøvej 115 og dels spredte forpagtninger på Mors. Der drives i alt 476,85 ha. Der er indgået aftale med Morsø Bioenergi om aftagning af overskydende husdyrgødning. Der indgår således ikke aftaler om afsætning af husdyrgødning til tredje part. Et oversigtskort over udbringningsarealerne er vedlagt i bilag 3

Placering af ejede udspretningsarealer fremgår af kortbilaget, og en oversigt over bedriftens afsatte og modtagne gødningsmængder i DE fremgår af tabel 3.

Tabel 3: Oversigt over bedriftens afsatte og modtagne gødningsmængder til udspretning.

Produceret mængde husdyrgødning på ejendommen	500 DE
Modtaget fra andre ejede ejendomme	349,8 DE
Afgivet til Morsø BioEnergi	182,5 DE
I alt til udspretning på arealerne	667,3 DE

Der drives to selvstændige ejendomme med hver deres svineproduktion. Begge ejendomme miljøgodkendes, idet produktionsændringen sker på begge ejendomme. Ejendommens arealer godkendes i denne miljøgodkendelse. Der overføres 349,8 DE fra ejendommen Elsøvej 115, 7900 Nykøbing M. Der afsættes i alt 182,5 DE til Morsø Bioenergi. Til udspretning er der i alt 63801,5 kg N og 13277,3 kg P i 667,3 dyreenheder husdyrgødning.

Ejendommens udspretningsarealer er delvist beliggende indenfor nitratklasser. 44,13 ha er beliggende udenfor nitratklasser, mens 432,72 ha er beliggende indenfor nitratklasse 1. Samlet set svarer dette til en maksimal harmonipåvirkning på 1,21 DE pr ha. Der tildeles 1,4 DE pr ha mod at der etableres ekstra efterafgrøder for at kompensere for tildeling af mere husdyrgødning end nitratklasserne foreskriver. Der etableres i alt 1,05 % ekstra efterafgrøder ud over plantedirektoratets krav. Der er en beregnet maksimal kvælstofudvaskning på 47,6 i forhold til nitratklasser. I kraft af de ekstra efterafgrøder er der en beregnet kvælstofudvaskning på i alt 47,6 kg N pr ha.

Vilkår:

- 5.1.1 Mængden af husdyrgødning på bedriften må ikke overstige 1,4 DE/ha

- 5.1.2 Der skal på bedriftens udspretningsarealer være mindst 1,05 % efterafgrøder, udover de til enhver tid gældende generelle krav om lovpligtige efterafgrøder. Disse skal fordeles på de arealer der ligger i nitratklasse. Alle efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødskning.
- 5.1.3 Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler m.v. opbevares i mindst 5 år, og forevises kommunen på forlangende.

Morsø Kommunes vurdering:

Det er Morsø Kommunes vurdering at sædskiftet via yderligere efterafgrøder Efte rlever kravene om maksimal harmonipåvirkning og dermed kvælstofoverskud.

5.2 Overfladevand

Markdriften påvirker omgivelserne i form af afstrømning af næringspåvirket vand. Vandet kan løbe til forskellige recipienter, der er mere eller mindre sårbare. Kvælstofafledning sker fortrinsvis via diffus afstrømning mens fosforafstrømning hovedsageligt sker via erosion. Denne kan opstå i bakket terræn hvor dyrkningsretningen er langsgående på bakkerne. Risikoen for erosion kan mindskes, såfremt visse forholdsregler følges. Dyrkningsretning på tværs af bakker mindsker risikoen for erosion. Visse arealer er kuperet ned mod sårbare naturområder, hvorfor der er stillet vilkår om enten ændret kørselsretning på markerne for at mindske risikoen for erosion mod sårbar natur eller alternativt at de pågældende arealer skal drives pløjefrit, således at risikoen for erosion mindskes yderligere. Endvidere er der, for at beskytte en sårbar strandeng mod overfladeafstrømning af husdyrgødning stillet krav om at der ikke må tilføres husdyrgødning langs strandengen.

Den organiske kvælstoftilførsel på arealerne er 134 kg N pr ha og 27,0 kg P pr ha. Derudover tilføres handelsgødning op til kvoten. Bortførslen af kvælstof og fosfor er udbyttebetinget. Fosforfrførsel er beregnet til 26,4 kg P pr ha: Der er således tale om et minimalt overskud idet tilførslen er beregnet til 27,0 kg P pa ha pr år.

Vilkår:

- 5.2.1 På mark G3 skal al jordbearbejdning foregå på langs af naturområderne i en afstand fra mindst 20 m fra naturområdernes kant, eller jorden skal alternativt drives pløjefrit, der mindsker risikoen for erosion. Endvidere må der ikke udbringes husdyrgødning i denne bræmme
- 5.2.2 Fremtidig dræning af arealer skal altid meddeles kommunen, der skal vurdere betydningen af dræningen for de pågældende arealer.

Der er ingen bygningsmæssige ændringer på ejendommen. Tagvand ledes for indeværende såvel som fremover til nærliggende sø. Idet der ingen ændring er i tilledningen til vandhullet forventes ingen ændringer i påvirkningen.

Overfladevand fra befæstede arealer og tage kan medføre voldsom hydraulisk belastning af vandløb i forbindelse med store regnskyl, ligesom tagvandet kan være næringsbelastet af kvælstof fra staldluften.

Udledning af overfladevand fra befæstede arealer og tagarealer via dræn til vandløb kræver tilladelse i henhold til *bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4, § 12 og §13* (bek. nr. 1667 af 14/12/2006). Morsø Kommune gør opmærksom på, at der skal søges om udledningstilladelse inden det ønskede byggeri tages i brug.

Morsø Kommunes vurdering:

Det er kommunens vurdering at overfladeafstrømningen til vandmiljøet via de ekstra efterafgrøder er reduceret til i forhold til den nugældende landmandspraksis i området. Der etableres ekstra efterafgrøder i sædskiftet og der tildeles efterfølgende mindre kvælstofgødning til de miljøgodkendte arealer. Der bliver således, i forhold til nudrift, et mindsket kvælstoftildeling i oplandet til Natura 2000. Effekten af dette vil mindske kvælstofoverskuddet til recipienterne indenfor Natura 2000 områderne i tilstrækkelig grad.

5.3 Grundvand

Udbringningsarealerne er beliggende udenfor nitratfølsomme indvindingsområder.

Morsø Kommunes vurdering:

Morsø Kommune vurderer at den påtænkte udvidelse ikke vil påvirke grundvandskvaliteten.

6. Naturbeskyttelse og ammoniak

Husdyrloven forpligter kommunerne til at varetage hensynet til natur med dens bestande af vilde dyr og planter og disses levesteder, jf. lovens §23, stk. 2. Såfremt lovens generelle regler ikke sikrer dette hensyn tilstrækkeligt, har kommunen mulighed for at stille yderligere vilkår. På baggrund af denne forpligtelse har Morsø Kommune udarbejdet denne naturvurdering for husdyrbruget, der søger om miljøgodkendelse.

Denne naturvurdering bygger på tolkning af luffoto, beregning af kvælstofdeposition med de bedst tilgængelige modeller, samt den på nuværende tidspunkt tilgængelige viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

Ansøgningen omfatter en udvidelse fra 374 DE til 500 DE i søer, slagtesvin og smågrise. Ejendommen er beliggende på Nordmors lidt vest for Tødsø.

6.1 Ammoniak

Fordampning (emission) af kvælstof fra virksomheden sker i form af ammoniak fra stalde, lager (gyllebeholdere) og udbringning af husdyrgødning. Tabet af ammoniak fra landbrugsvirksomheder vil afsættes i de omkringliggende naturområder, og kan medføre væsentlige ændringer af kvælstofsårbare naturtyper, med faldende artsrigdom, og dominans af få ret almindelige plantearter til følge.

Omkring ejendommen findes en række §3 beskyttede arealer, som fremgår af bilag 4. Det samlede ammoniaktab fra anlægget i nudrift er 6609 kgN/ha
Det samlede ammoniaktab fra anlægget i ansøgt drift 7457 kgN/ha

Størstedelen af ejendommens udspretningsarealer ligger i nitratklasse 1; kun 44 ud af ejendommens 477 ha ligger udenfor nitratklasse. Der skal således være en reduktion i N-udvaskningen på 86,39 %, svarende til et dyretryk på 1,21 DE/ha. Det reelle dyretryk i ansøgt drift er 1,4 DE/ha, og kravet til udvaskning af N på 47,6 kg N/ha er overholdt ved anvendelse af 1,05 % ekstra efterafgrøder.

Arealerne ligger udenfor opland til fosforfølsomt Natura 2000-område. I ansøgt drift er der et fosfor-overskud på 0,6 kg P/ha/år.

Der ligger ikke andre ejendomme med en samlet husdyrproduktion på mere end 75 DE indenfor en 1.000 m radius omkring ejendommen Mejerivej 10.

Figur 6.1: § 7 beskyttet natur indenfor 1 km radius (angivet med blå cirkel) fra ejendommen

Områder beskyttet efter §7

Der findes indenfor en afstand af 1000 m fra ejendommen ikke naturtyper, som er omfattet af §7 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. Nærmeste §§ 7 beskyttede område ligger ca. 2900 m øst for ejendommen, og er et stort overdrev.

For overdrev er tålegrænsen fastlagt internationalt til at være 15-25 kg (Faglig rapport fra DMU nr 727, 2009) med mindre der er tale om habitatnaturtypen surt overdrev (tålegrænse 10-20 kgN/ha/år). Baggrundsbelastningen i området er ifølge DMU's årlige beregninger angivet til at være 11 kg N/ha/år.

Ammoniakemissionen fra Mejerivej 10 giver anledning til en beregnet deposition på under 0,1 kg N/ha/år. Meremissionen som følge af udvidelsen giver ikke anledning til en beregnet merdeposition i området. Ud fra Viborg Amts naturbeskrivelse fra 1993, sammenholdt med en gennemgang af luftfotos fra 2009 er der tale om stejle overdrevsskrænter, der er under kraftig krat- og træbevoksning. Tilgroning/manglende afgræsning vurderes at være en større trussel en eutrofiering af overdrevet naturtilstand.

Områder beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3

Indenfor en 1000 m radius fra ejendommen findes seks søer/vandhuller beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3, jf. figur 6.1. Kommunen kan jfr. husdyrlovgivningen stille yderligere krav i forhold til ammoniakdepositionen i særlige tilfælde, hvor det i det konkrete tilfælde vurderes at lovgivningens generelle regler ikke sikrer tilstrækkelig beskyttelse af et naturområde.

Merdepositionen i de seks vandhuller er beregnet til 0-0,8 kg N/ha pr. år, jf. tabel i bilag 3.

Med henvisning til tidligere registreringer, samt beliggenheden i landbrugsland, vurderer Morsø Kommune, at der er tale om næringsrige vandhuller. Det vurderes derfor, at vandhullernes naturtilstand ikke er følsom overfor luftbåren kvælstof af denne størrelsesorden.

Morsø kommunes vurdering:

På denne baggrund vurderes det, at udvidelsen af anlæggene ikke vil medføre tilstandsforringelse i naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Ligeledes vurderes det, at den samlede belastning fra ejendommen ikke medfører en så stor deposition i naturområderne, at det vil bidrage til tilstandsforringelse.

6.2 Bilag IV-arter

Medlemslandene i EU skal i henhold til habitatdirektivets artikel 12 indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV. Beskyttelsen vedrører også arternes leve-, yngle- og opholdsteder.

Kommunen skal foretage en vurdering af, om det ansøgte projekt i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke en bilag IV-art væsentligt, før kommunen kan træffe afgørelser i medfør af bl.a. husdyrlovens §§ 10, 11 og 12 (jf. bekendtgørelse nr. 408 af 01/05 2007 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter)

Bilag IV-arter registreret på eller nær ejendommen

Der findes ikke registreringer af bilag IV arter i umiddelbar nærhed af ejendommen. Se bilag 4. Nærmeste registrerede Bilag IV art er strandtudsen, registreret ca. 4,5 km nordøst for ejendommen.

Strandtudsen yngler i åbne lavvandede vandsamlinger (f.x. strandsøer) og raster på åbne arealer med enten ingen eller meget lavtvoksende vegetation. Strandtudsen er i stærk tilbagegang i Danmark, og det er væsentligt at sikre dens levesteder. Gødskning og vandstandssænkning er væsentlige trusler. Tilførsel af næringsstoffer til strandtudsens levesteder kan bevirke at vegetationen bliver så frodig, at den ikke længere holdes tilstrækkeligt kort. Mer-belastningen af ammoniak fra den ansøgte drift til strandengene vurderes at være så marginal (bilag 3), at den ikke vil have bevirke en væsentlig tilgroning/forringelse af strandtudsens levesteder. Ved mark G3 er registreret strandtudser. BesigtigelseDriften af arealerne ændres ikke med den ansøgte drift, og det ansøgte projekt forventes derfor ikke at medføre nogen ændring i naturtilstanden på strandengene.

Øvrige bilag IV arter

Enkelte arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. På baggrund af Faglig rapport fra DMU nr. 635 samt kommunens kendskab til området, mener kommunen, at det i den aktuelle sag er relevant

at foretage en vurdering i forhold til følgende bilag IV-arter: Arter af odder, flagermus, markfirben, stor vandsalamander, og spidssnudet frø.

For disse arters biologi, herunder krav til levested, rastested og ynglested, vurderes følgende indgreb at være opmærksomhedspunkter i forhold til det ansøgte projekt; tilgroning på grund af manglende afgræsning eller øget atmosfærisk kvælstofnedfald på tørre lokaliteter (markfirben) samt bevarelse af moser og enge (spidssnudet frø). Potentiel forekomst i området af de nævnte bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og udyrkede arealer i øvrigt. Det vurderes, at de nævnte lokalitetstyper ikke påvirkes negativt af det ansøgte projekt, jf. ovenfor stående vurdering af naturområder.

Odder har en levevis, der er knyttet til vandløb (yngler i huler i brinkerne) og mose, krat e.l. våde naturområder langs vandløbene. I forbindelse med det ansøgte projekt er det især følgende forhold, der er relevant at tage i betragtning i forhold til odderen: Ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder (Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007). Det er derfor af stor betydning, at vandløbskvaliteten og naturområder i tilknytning hertil ikke forringes eller fjernes. Herunder er det vigtigt at søer og vandhuller i tilknytning til vandløbene ikke bliver tilført fosfor via dræn og overfladeafstrømning, da de kan påvirkes negativt af denne tilledning. Resultatet bliver at vandhullerne bliver artsfattige, samt at de hurtig gror til så fisk og padde forsvinder.

J.f. ovenfor angivne vurdering af effekterne på naturtyperne i området vurderes det, at odderens potentielle raste- og yngleområder ikke vil blive påvirket negativt af det ansøgte projekt.

Morsø kommunes vurdering:

Morsø Kommune vurderer på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse og levevis, at den ansøgte udvidelse af husdyrholdet på Mejerivej 10 vil have en neutral effekt for de nævnte bilag IV arter.

6.3 Natura 2000 områder

Der ligger ingen Natura 2000-områder indenfor ejendommen. Det nærmest liggende Natura 2000-område, ligger 3,3 km NØ for driftsbygningerne, og er nr. 29: Dråby Vig.

Bevaringsmålsætningen for Natura 2000-områder er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for.

Merdeposition fra udvidelsen er beregnet til 0,0 kg N/ha/år, mens den samlede afsætning er beregnet til 0,05 kg N/ha/år (naturpunkt nr. 7, se tabel bilag 3). Den højeste baggrundsbelastning med kvælstof i området er beregnet til 14 kg N/ha/år ifølge DMU's årlige beregninger.

Udpegningsgrundlaget er naturtyper (se bilag 4) med en høj kvælstoftålegrænse; 30-40 kg N/ha/år.

Morsø kommunes vurdering

Med henvisning til afstanden; den lave samlede afsætning samt den høje tålegrænse for naturområderne i Natura 2000 området, er det Morsø Kommunes vurdering, at produktionen på ejendommen Mejerivej 10 ikke medfører risiko for naturforringelser i Natura 2000 området. Udvidelsen påvirker således hverken Natura 2000-området med luftbåren ammoniak eller ved drift af arealer indenfor eller grænsende op til Natura 2000-området. På den baggrund vurderes områdets naturtilstand at forblive uændret som følge af det ansøgte projekt, og områdets værdi som fuglelokalitet forringes derved heller ikke. Udvidelsen er dermed ikke i modstrid med en målsætning om at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som ligger til grund for udpegningen af det pågældende Natura 2000-område.

6.4 Fredninger

Nærmeste fredede område med naturbeskyttelsesinteresser er Legind-Højriis fredningen, der ligger ca. 1800 m sydøst for anlægget. Der er ingen overlap mellem udbringningsarealerne og fredede områder.

Morsø kommunes vurdering:

Det vurderes, at der ikke er nogen konflikter i forhold til fredede arealer.

6.5 Økologiske forbindelseslinier og kerneområder

Flere af udbringningsarealerne og nærtliggende naturarealer ligger indenfor de i kommuneplanen udpegede "Økologiske forbindelseslinier" eller "Kerne-områder" for natur, jf. kort. I kerneområderne må kun ske forandringer, som forbedrer naturtilstanden. I de økologiske forbindelseslinier skal områdernes funktion som levested og spredningskorridor for dyr og planter styrkes, og deres kvalitet eller potentiale som spredningskorridor må ikke reduceres. Der ændres ikke på driftspraksis af arealerne i det ansøgte projekt, og iht. ovenstående vurdering af ammoniakbelastningen af naturområder fra anlægget.

Morsø Kommune vurdering:

På baggrund af ovenstående vurdering af ammoniakbelastningen af naturområder og idet der ikke ændres på driftspraksis af arealerne i det ansøgte projekt, vurderer Morsø Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil være i modstrid med retningslinierne for kerneområder og økologiske forbindelseslinier i kommuneplanen.

6.6 Påvirkning fra ejendommens arealer

Beskyttet natur

Udbringningsarealerne til den ansøgte drift ligger alle udenfor §3 beskyttede naturarealer.

Nogle af udbringningsarealerne støder op til §3-beskyttede vandløb og moser. Der er arealer der støder op til Dueholm Å, Lødderup Bæk og Lyngbro Bæk. Dueholm Å og Lødderup Bæk er begge B2 målsatte, og lever ikke op til målsætningen grundet forurening (jf. Viborg Amts miljørapport 2005). Lyngbro Bæk er B3 målsat, og lever ligeledes ikke op til målsætningen, grundet forurening.

Arealerne i Fårtoft området afvander via Gullerup Bæk (B2 målsat), Klitgård Bæk (B1 målsat) og Kloven Grøft (B3 målsat). Ingen af vandløbene lever op til målsætningen, for de førstnævnte grundet vandløbenes fysiske tilstand, og for sidstnævnte grundet forurening.

Naturtyperne vurderes til ikke at blive yderligere belastet i forbindelse med det ansøgte, idet randpåvirkning som følge af sprøjtning og gødsning af de beskyttede arealer, der grænser op til udbringningsarealerne ikke ændres med den påtænkte ændring af husdyrproduktionen. Ligeledes falder kvælstofudvaskningen fra 48,1 til 47,7 kg N/ha/år. Se dog nedenfor under vurdering af stærkt skrånende arealer.

Udbringningsarealerne er ikke placeret umiddelbart op til eller indenfor Natura 2000-områder

Stærkt skrånende arealer

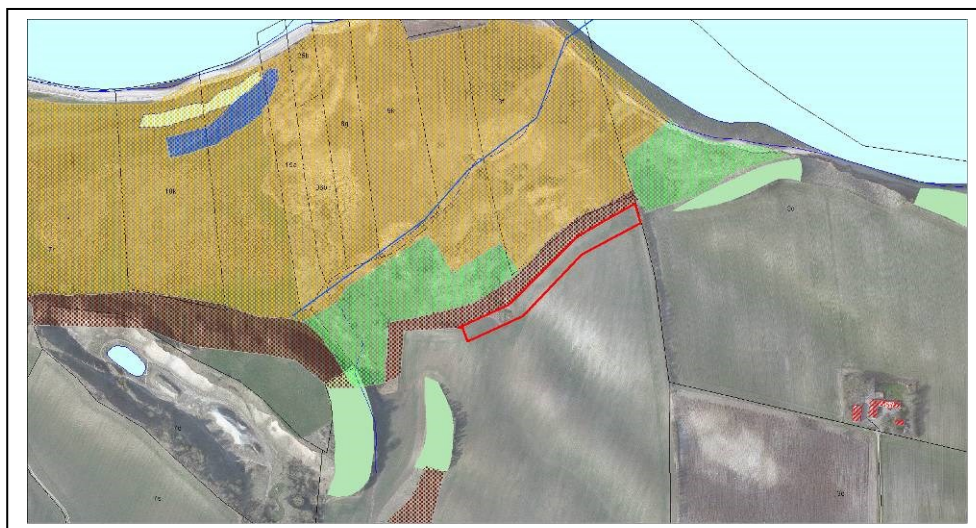
Alle markerne i Fårtoftområdet, på nær mark 44-1 (dvs. mark 8-0, 8-1, 8-2, G1-1, G1, G2 og G3) er omfattet af krav om nedfældning af flydende husdyrgødning på sort jord og fodergræs, idet de ligger indenfor 1000 m bufferzonen om § 7 beskyttet natur, se bilag 1.

Ejendommens udspretningsarealer i Fårtoft ligger i et stærkt kuperet terræn. Mark G1, G3 og 44-1 skråner således mere end 12 % flere steder. Markerne er besigtiget (september 2010), og det er vurderet, at der er risiko for næringsstoffilledning til overdrevsskrænten ned mod strandensarealet nord for Mark G3.

Der stilles derfor nedenstående vilkår til driften af den del af marken, der ud fra topografien vurderes at forøge risikoen for udvaskning af næringsstoffer. Se figur 6.2

- På mark G3 skal al jordbearbejdning foregå på langs af skrænten ned mod strandengen i en afstand af min. 20 m fra naturområdets kant. Endvidere må der ikke udbringes husdyrgødning i denne bræmme.

Figur 6.2: Rød markering angiver krav om 20 m gødskningsfri bræmme langs strandengsareal ved Nørrekær i Fårtoft.

Morsø Kommunes vurdering:

Ved overholdelse af ovenstående vilkår og generelle regler vurderes den ansøgte drift af udbringningsarealer at have en neutral effekt på beskyttet natur, som støder op til ejendommens udbringningsarealer.

6.7 Resume/konklusion på naturvurderingen

På baggrund af ovenstående gennemgang vurderes det, at ammoniakdepositionen fra den ansøgte udvidelse ikke vil påvirke de angivne naturarealer væsentligt og at driften af arealerne ikke vil påvirke de ikke-marine naturtyper, ved overholdelse af følgende vilkår:

- På mark G3 skal al jordbearbejdning foregå på langs af naturområderne i en afstand fra mindst 20 m fra naturområdernes kant. Alternativt skal jorden drives pløjefrit. Der må ikke tilføres flydende husdyrgødning i en bræmme på 20 m langs strandengen, som angivet i bilag 6

Kommunen vurderer, at udvidelsen som beskrevet i ansøgningen og med ovennævnte vilkår:

- vil have en neutral effekt på Natura 2000 områder
- vil have en neutral effekt på arter beskyttet efter EF-habitatdirektivet bilag IV
- ikke vil påvirke de beskyttede naturarealer, der ligger indenfor en radius på 1000 m fra stald- og lageranlæg.
- vil have en neutral effekt på beskyttet natur, som støder op til ejendommens udbringningsarealer
- vil have en neutral betydning for de biologiske værdier i det nærmestliggende fredede område.

Det vurderes således, at udvidelsen vil være i overensstemmelse med husdyrlovgivningen, naturbeskyttelsesloven, fredningskendelser, kommuneplan og direktivforpligtelse for naturområder.

7 Varetagelse af hensyn til landskabet

En hensigtsmæssig placering af husdyrbrug og udformning af byggeri og anlæg, er afgørende for såvel erhvervet som for omgivelserne.

Ejendommen er beliggende i det åbne land vest for landsbyen Tødsø. Området er beliggende indenfor Kommuneplan 09 "primære jordbrugsområder". Ejendommen er beliggende umiddelbart nord for Tødsø flyveplads. Afstanden til Tødsø er ca. 530 m. Terrænet er fladt skrånende i området. Ejendommen er i terræn beliggende lavere end Tødsø, hvorfor ejendommen ikke virker dominerende set fra byen. Ejendommens bygningsmasse består af nyere bygninger, der, for staldenes, vedkommende ligger parallelt i nordvest – sydøstlig retning. Der er mellem staldbygningerne og Mejerivej 2 maskinhus, der ligger dels parallelt med staldbygningerne og dels vinkelret på staldbygningerne. Omkring staldene er der etableret afskærmende beplantning. Der er på ejendommen 4 gastætte kornsiloer. De er hver især 18 m høje. Der er en elevator for fyldning af siloerne. Der er en tværgående redler for fyldning af den enkelte silo.

I forbindelse med det forøgede dyrehold på ejendommen, etableres forhøjede afkast for at mindske lugtpåvirkningen hos naboer og på flyveplads.

Morsø Kommunes vurdering:

Det er Morsø Kommunes vurdering at der er søgt den mest hensigtsmæssige løsning på at mindske den fremtidige lugtpåvirkning på ejendommen med etablering af forhøjede afkast på eksisterende ventilation. De forhøjede afkast på ejendommen vurderes ikke at have en beskæmmende virkning på ejendommen som helhed.

8 Samlet vurdering og konklusion

Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug har til formål at forebygge og bekæmpe forurening af luft, vand, jord og undergrund, samt at begrænse lugt-, lys-, støv-, støj-, og fluegener fra husdyrbrug. Desuden tilsigter loven at fremme anvendelsen af bedste tilgængelige teknik. Virksomheden skal derfor indrettes og drives på en sådan måde, at anvendelsen af ressourcer, herunder energiforbrug og affaldsfrembringelse begrænses mest muligt.

Virksomheden er omfattet af reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, og Morsø Kommune gør opmærksom på, at reglerne, som de fremgår der, til enhver tid skal overholdes.

Morsø Kommunes vurdering:

Et eksisterende produktionslandbrug ønsker at ændre i produktionsformen i eksisterende rammer. Dette giver basis for at en ændret udnyttelse af de eksisterende stalde, idet der fremover med krydsningsgrise bliver flere grise pr årsso. Dette og ændrede krav til opstaldning giver mulighed for den ændrede og øgede produktion i eksisterende rammer. Der sker ingen ændringer i de eksisterende stalde, hvorfor der ikke implementeres ny teknologi for mindsket påvirkning i forbindelse med produktionsomlægningen. Der opsættes ændret ventilation, der mindsker lugtpåvirkningen i nærområdet i forhold til den nuværende drift.

Morsø Kommune vurderer at landbruget efter de givne retningslinjer efterlever intentionerne i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelser efter lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug

9 Retsbeskyttelse og underretning

9.1 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af ansøger, Miljøministeren, Embedslægen, interesseorganisationer og andre, der må antages at have væsentlig interesse i sagen.

Eventuel klage skal indgives skriftligt senest 4 uger efter afgørelsen er annonceret. Klagen skal indsendes til Morsø Kommune, og kan indsendes via mail: naturogmiljo@morsoe.dk eller til Morsø Kommune, Jernbanevej 7, 7900 Nykøbing M., hvorefter Morsø Kommune videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet, sammen med kommunens eventuelle bemærkninger.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klager indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I forbindelse med en klage modtages en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Morsø kommune. Den fremsendte opkrævning skal benyttes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Godkendelsen offentliggøres i Morsø Folkeblad fredag den 7. januar 2011. En eventuel klage skal således være Morsø kommune i hænde senest fredag den 4. februar 2011 kl. 12.00.

Jf. lovens § 81 stk. 3 må godkendelsen ikke udnyttes inden klagefristens udløb.

En eventuel klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Hvis ansøgningen ønskes indbragt for domstolene, skal det ske inden 6 måneder fra afgørelsen er offentliggjort.

9.2 Retsbeskyttelse

Godkendelsen er gældende fra tidspunktet for offentliggørelse af den endelige godkendelse. Med godkendelsen følger 8 års retsbeskyttelse. Morsø Kommune skal dog tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, såfremt der fremkommer nye oplysninger om skadevirkninger ved forureningen og dette ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, jf. lovens § 40 stk. 2.

Morsø Kommune skal tage godkendelsen op til revurdering, når der er forløbet 8 år efter godkendelsen, jf. lovens § 41 stk. 3, og derefter mindst hvert tiende år. Den første revurdering skal således igangsættes i 2019.

9.3 Underretning om miljøgodkendelse

Kopi af miljøgodkendelsen samt bilag er sendt til:

- Landbo Limfjord, Resenvej 85, 7800 Skive, Att.: Klaus Hvas Sørensen
- Miljøcenter Aalborg, post@aal.mim.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, lokalafdeling Mors, morsoe@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, morsoe@dof.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Sundhedsstyrelsen, nord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforening, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk

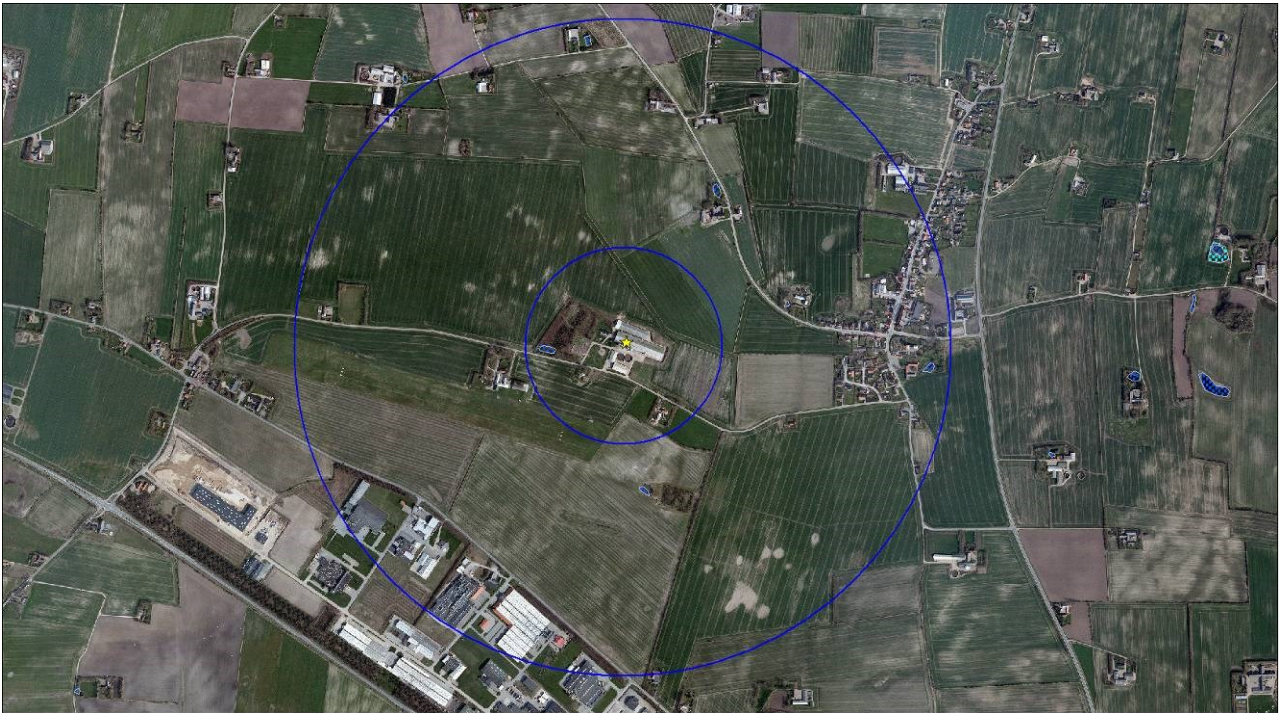
Nykøbing Mors, den 6. januar 2011.

Arne Kirk
Natur og Miljøchef

Morsø Kommune
Jernbanevej 7, 7900 Nykøbing Mors
Tlf. 99 70 72 10
e-mail: aki @morsoe.dk

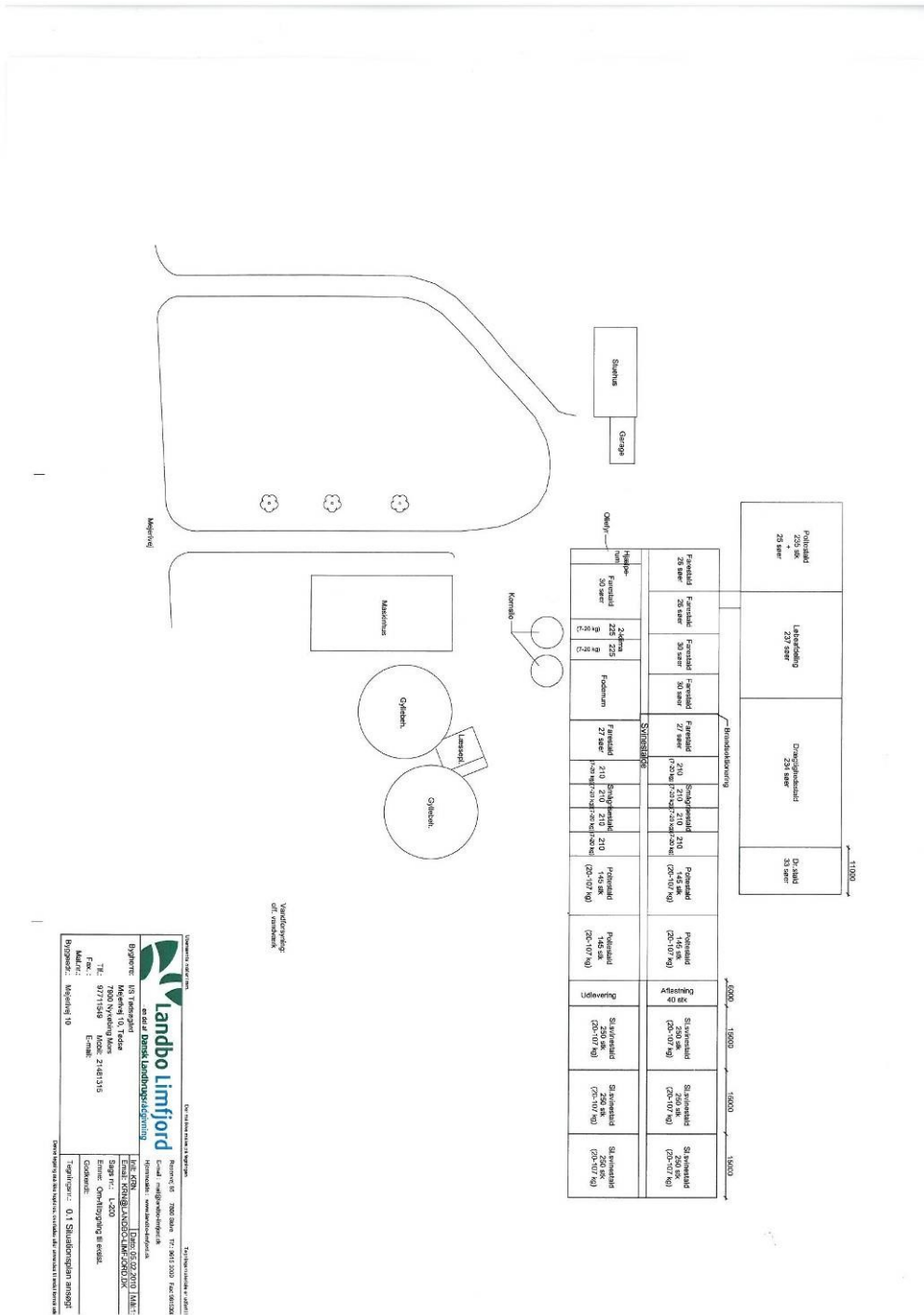

Bilag 1 Placering i forhold til naboer og natur

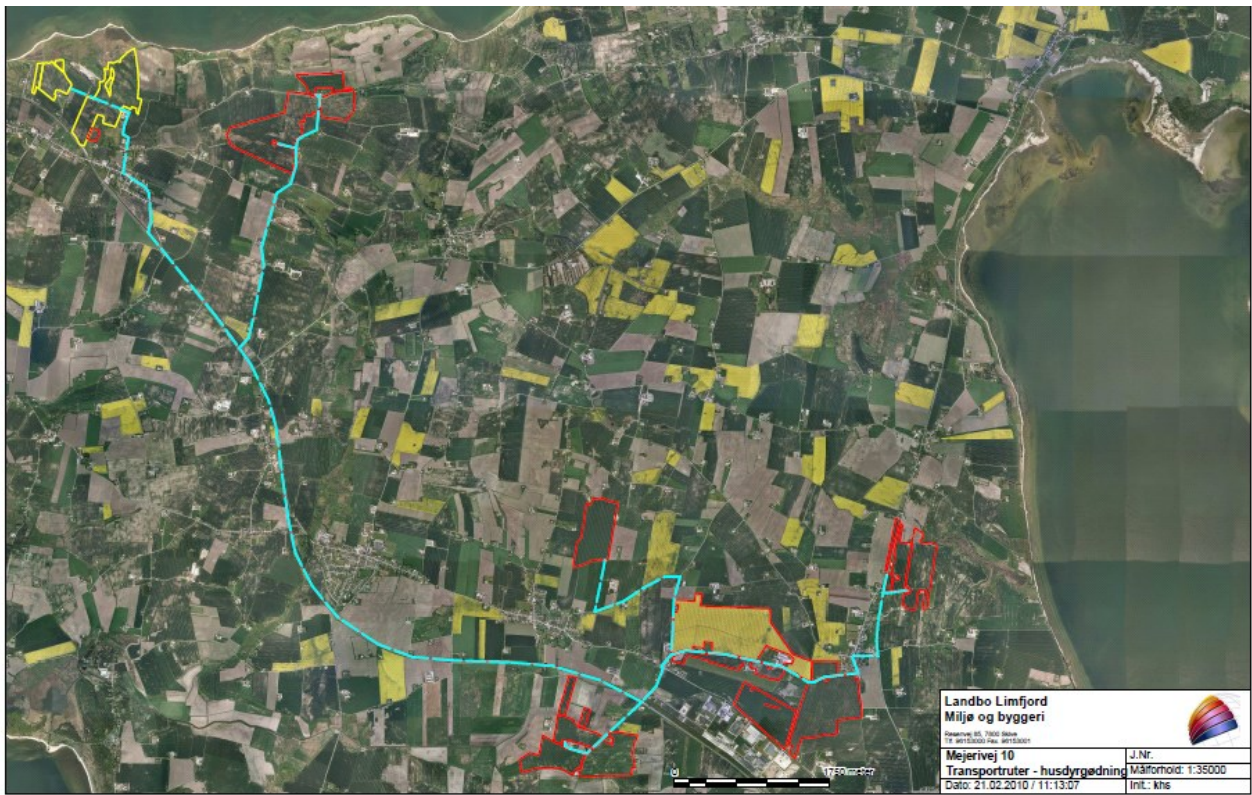

Bilag 2 Situationsplan

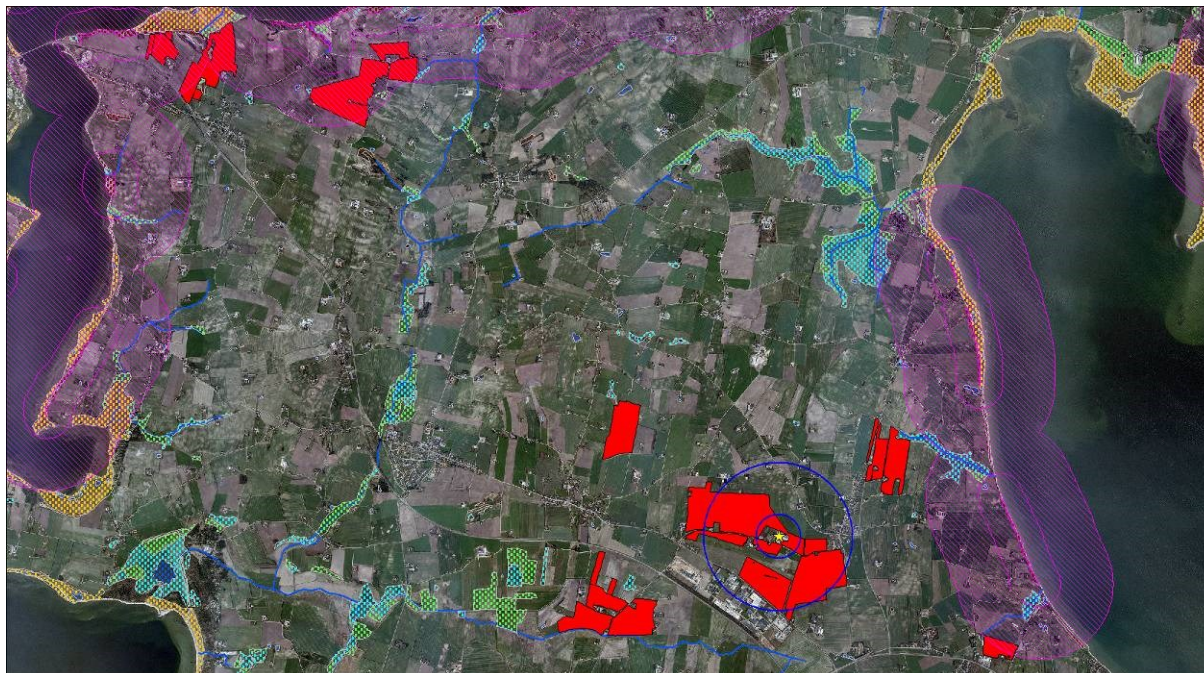
Bilag 3 Arealer

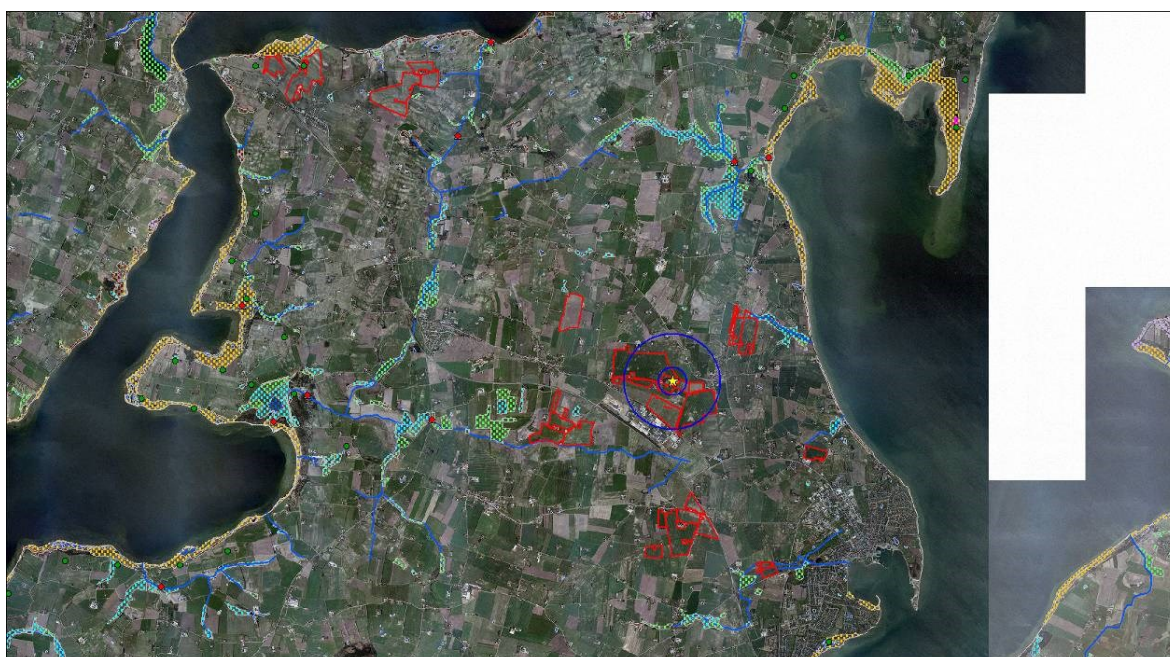

Bilag 4. Bilag til naturvurdering

Bufferzoner omkring §7-arealer

Røde polygoner viser udbringningsarealer, øvrige ejede arealer er udelukkende anlæg og have, skraveringer er §3-beskyttede naturområder. Grøn prik og rød rude angiver registreringer af bilag IV-arterne strandtude og odder.

Gennemgang af udvalgte naturarealer og beregnet merdeposition i udvalgte naturpunkter

Natur- område nr. (lokalitets- nummer)	§3 Naturtype	Øvrig udpegning /oplysninge r	Tåle- græns e	Afstand fra anlæg	Udbringningsareal (+) ansøgers areal grænser op til (-) ingen (!) ansøger bringer gylle ud på arealet	Beregnet mer- belastning kgN/ha/år	Total- belastning kgN/ha/år (baggrundsbe- lastning = 15)	Ejes	Pleje	Målsætning
1 (148)	Vandhul		-	>300 m	Kulturpræget havesø. 1997					
2 (149)	Vandløb		-		Næringsrig sø uden vegetation, 1986					
3 (143)	Vandhul		-		Næringsrig sø dækket af flydebladsplanter. Smal kantvegetation og ellers omgivet af græsplæne. 1986					
4 (222)	Vandhul		-		Næringsrig sø, næsten helt tilgroet i pindsvineknop, Vejbred-Skeblad m.m. 1997.					
5 (150)	Vandhul		-		Næringsrig sø delvist dækket af andemad. Endvidere en del dunhammer og åkande i søen. Afgrænset af høje træer mod nord og vest. På de lysåbne sider brinker med tørbundsvegetation. 1997.					
6 (141)	Vandhul		-	<300 m	Lille havesø, næringsrig aflang gravet sø. Omgivet hele vejen rundt af træer . 1986.			Ja		
7 (1979)	Strandeng	Natura2000 område	30-40			0,0	0,05			

8 (5227)	Overdrev	§ 7 beskyttet	10-25		Kystskrænt m overdrev 1993	0,0	0,09			
----------	----------	---------------	-------	--	-------------------------------	-----	------	--	--	--

Skemaet giver en vurdering af naturområder mht. ammoniakbelastning i forhold til en baggrundsbelastning på 15 kgN/ha/år (Danmarks Miljøundersøgelser, 2008: Deposition af N komponenter 2008 – kommuner; <http://www.dmu.dk/luft/luftforurenings-modeller/deposition>) og harmoniserede tålegrænser for naturtyper (MIM 15. dec. 2005). ØkF= Økologisk forbindelseslinie (Kommuneplan 2009), KN = Kerneområde natur (Kommuneplan 2009)

Bilag 5 Udpegningsgrundlag for Natura 2000 område nr. 29

Natura 2000 område nr. 29: Dråby Vig

Udpegningsgrundlag og beskrivelse jfr. basisanalyse:

Arter

- 1103 Stavsild (*Alosa fallax*)
- 1355 Odder (*Lutra lutra*)
- 1365 Spættet Sæl (*Phoca vitulina*)

Naturtyper

- 1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
- 1150 *Kystlaguner og strandsøer
- 1160 Større lavvandede bugter og vige
- 1210 Enårig vegetation på stenede strandvolde
- 1220 Flerårig vegetation på stenede strande
- 1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand (1) -
- 1330 Strandenge
- 6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
- 6230 *artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund

Fugle

- Lysbuget Knortegås
- Klyde
- Hjejle
- Havterne

Områdebeskrivelse

Området består primært af lavvandede fjordområder og afgrænses landværts af strandengene rundt om vigen og mod øst af den godt to kilometer lange Buksør Odde. Kystzonen består af sandet bund med en jævn overgang til strandengens sump- og græsvegetation. Ved spidsen af Buksør Odde findes et kystparti med stenet bund, som er en del af et krummoddesystem. Strandengene udgør vigtige yngle- og rasteområder for en række vade- og andefugle.

Vigtigste naturværdier

Først og fremmest er der store marine værdier i området i form af store lavvandede fjordområder. De lavvandede områder i Dråby Vig udgør en vigtig rasteplads for Pibeand, Hvinand og Taffeland, Grågås og Knortegås. De store arealer med strandenge er ligeledes vigtige for en række ynglefugle, bl.a. andet Klyde, Havterne og Alm. Ryle. I efterårsmånederne raster store flokke af vadefugle på strandengene. Specielt Buk-sør Odde er af international betydning for Hjejle.

Trusler mod områdets naturværdier

Næringsstofbelastning fra luften udgør en trussel mod forekomsterne af sure overdrev idet tålegrænsen er markant overskredet for disse arealers vedkommende. Ligeledes er store dele af de marine naturtyper i Limfjorden fortsat truet af for store tilførsler af næringsstof. Det medfører forøget opblomstring af planktonalger og forringer ålegræssets dybdeudbredelse, samt forøger risikoen for iltsvind ved bunden. Dette betyder så igen, at fødegrundlaget for de fugle, der er tilknyttet især ålegræsbestandene er truet.

Tilgroning med træer, buske og høje urter udgør nogen stor trussel på kort sigt for de sure overdrev og strandengene. Opretholdelsen af disse naturtyper vil dog kræve forsat afgræsning.

Igangværende pleje og genopretning

Der er ikke kendskab til nogen forvaltningstiltag i området. Den sydlige del af Buksør Odde er dog købt af staten for at sikre en samlet naturforvaltning

Oversigt over arter og naturtypers i ugunstig bevaringsstatus på baggrund af naturplanens indsatsprogram for område 29:

Ugunstig bevaringsstatus

Naturtype/art	Trusler	Indsats/type
1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe	(Vurderet ugunstig) Næringstofbelastning, invasive arter, miljøfremmede stoffer	Vandplan
1150 Kystlaguner og strandsøer	Ej tilstandvurderet – ukendt bevaringsstatus	
1160 Større lavvandede bugter og vige	(Vurderet ugunstig) Udvaskning af næringsstoffer, invasive arter, miljøfremmede stoffer	Vandplan
1170 Rev	(Vurderet ugunstig) Udvaskning af næringsstoffer, invasive arter, miljøfremmede stoffer	Vandplan
1210 Enårig vegetation på stenede strandvolde	Ej kortlagt	
1220 Flerårig vegetation på stenede strande	Ej kortlagt	
1310 Vegetation af kveller eller andre strandplanter på mudder og sand. (Enårig strandengsvegetation)	Ej kortlagt	
1330 Strandenge	Direkte og indirekte gødskning, tilgroning, dræning, invasive arter	Pleje, administrative retningslinier
6210 Overdrev på mere eller mindre kalkholdig bund	Kvælstofdeposition, næringsstofbelastning fra marker, tilgroning, invasive arter	Husdyrlov – administrative retningslinier Naturpleje
6230 Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund	Kvælstofdeposition, næringsstofbelastning fra marker, fragmentering, tilgroning, invasive arter	Husdyrlov – administrative retningslinier Naturpleje Nyetablering
7220 Kilder og væld med kalkholdigt vand	Ukendt status	
7230 Riggær	Kvælstofdep., næringsstofbelastning fra marker, fragmentering, tilgroning	Husdyrlov – administrative retningslinier Naturpleje Nyetablering

Tabel 1. Ej kortlagte/tilstandsvurderede naturtyper er medtaget, idet de skal have gunstig bevaringsstatus

Oversigt over arter med ugunstig/ukendt bevaringsstatus i område 29:

Stavsild (1103 – vurderet ugunstig)

Spættet sæl (1365 - ukendt)

Fugle	Trusler	Indsats/type
Klyde, ynglefugl (vurderet ugunstig)	Prædation, hydrologi, manglende afgræsning	Naturplan
Havterne, ynglefugl	Prædation, hydrologi, manglende afgræsning	Naturplan
Lysbuget knortegås, trækfugl (vurderet ugunstig)	Udvaskning af næringsstoffer ift. ålegræs, tilgroning af strandenge	Vandplan, husdyrlov, afgræsning

Oversigt over arter/naturtyper med gunstig bevaringsstatus i område 29:

Odder (1355) & hjejle (vurderet gunstig)

Bilag 6 Kapacitetserklæring

Skemasæt til beregning af :

- Gødningsmængder af lager fra dyr på stald
- Korrektion af vandmængder
- Gødningsmængder pr. måned
- Tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Skemasættet kan anvendes til dokumentation for, at opbevaringskapaciteten for husdyrgødning opfylder gældende regler for udbringning og udnyttelse af husdyrgødningen.

Den tilstrækkelige kapacitet i kubikmeter opgøres som planperiodens største beholdning i lageret plus en stødpudemængde. Data fremgår af vedlagte lagerregnskab for lageret.

Beregningen af tilstrækkelig kapacitet overholder reglerne om udbringning af husdyrgødning i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 604 af 15. juli 2002 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. og Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 676 af 16. juli 2003 om anvendelse af gødning og om plantedække.

Ejer	Thomas Bennedsgaard	Tlf.	97711549
Adresse	Mejerivej 10 & Elsøvej 115		
Kommune	Morsø		
Dato	21-02-2010		

Beregningen
er udført af: **Klaus Hvas Sørensen**

Underskrift:

Der er ikke regnet med kapaciteten til ny procestank på Elsøvej 115 eller ekstra kapaciteten der kan medregnes som følge af afsætning til Morsø Bioenergi.

Planteavtskontoret
Landbo - Limfjord
Reservevej 85, 7800 Skive.
tlf.: 9615 3000

Beregning af gødningsmængder ab lager - Svineproduktion

For gylle, staldgødning og aje er 1 ton= 1 kbm. For dybstrøelse er 1 ton = ca. 1,7 kbm.

Møjervej 10 & Elsevej 115	A n t a l	k	Mængde i ton (t) pr. årsdyr eller produceret enhed							
			Gylle***		Fast gødning		Aje***		Dybstrøelsesgødning	
			t pr. dyr inkl. vand	t pr. år	t pr. dyr	t pr. år	t pr. dyr inkl. vand	t pr. år	t pr. dyr	t pr. år
21-02-2010										
Seer, løbe-drægtighed *)										
Individuel opstald., delspalte		1,0	3,79	0	0	0	0	0	0	0
Individuel opstald., fuldspalte	725	1,0	3,79	2748	0	0	0	0	0	0
Individuel opstald., fast gulv		1,0	0	0	0,5	0	1,65	0	0	0
Læsdrift, dybstr. + spaltgulv		1,0	2,08	0	0	0	0	0	0,67	0
Læsdrift, dybstr. + fastgulv		1,0	2,08	0	0	0	0	0	0,67	0
Dybstrøelse		1,0	0	0	0	0	0	0	1,77	0
Filand, drægtighedsstald		1,0	0	0	0	0	0	0	1,62	0
Seer, førestald *)										
Kassesø, delspalte	725	1,0	1,62	1175	0	0	0	0	0	0
Kassesø, fuldspalte		1,0	1,62	0	0	0	0	0	0	0
Læsdrift, fast gulv		1,0	0	0	0,35	0	0,55	0	0	0
Læsdrift, delspalte		1,0	0,9	0	0	0	0	0	0	0
Filand, føreperiode		1,0	0	0	0	0	0	0	1,23	0
Smågrise										
			Startvægt	7,2	Slutvægt	35,0				
Fuldspaltgulv		1,00	0,127	0	0	0	0	0	0	0
Drænet gulv + spalter		1,00	0,127	0	0	0	0	0	0	0
Delvis spaltgulv	21997	1,00	0,127	2794	0	0	0	0	0	0
Fast gulv		1,00	0	0	0,021	0	0,068	0	0	0
Dybstrøelse		1,00	0	0	0	0	0	0	0,026	0
Slagtesvin										
			Startvægt	30,0	Slutvægt	105,0				
Fuldspaltgulv	2200	1,00	0,490	1078	0	0	0	0	0	0
Drænet gulv + spalter	6884	1,00	0,490	3373	0	0	0	0	0	0
Delvis spaltgulv	11580	1,00	0,490	5674	0	0	0	0	0	0
Fast gulv		1,00	0	0	0,1	0	0,320	0	0	0
Dybstrøelse + gædeareal		1,00	0,310	0	0	0	0	0	0,08	0
Dybstrøelse		1,00	0	0	0	0	0	0	0,17	0
Total mængde i tons pr. år				16841		0		0		0

Korrektion af vandmængde mv.

A: Aktuelt for kvægbrug med ensilageplads/-silo

B: Aktuelt for brug med malkkvæg i bindestald, hvor rengøringsvand fra mælkerum afledes til beholder.

C: Aktuelt hvor overfladevand fra udenders befæstede arealer afledes til beholder.

D: Kun aktuelt på husdyrbrug, hvor norm-vandmængderne på side 3, 4 og 5 afviger væsentligt fra de aktuelle forhold. Eks. mindre mængde drikkevandspild eller vaskevand.

21-02-2010	Afledes til:		
	gyllebeholder kbm pr. år	øjlebeholder kbm pr. år	anden beholder kbm pr. år
Hvis gyllebeholdere ikke kan tømmes helt og der efter tømning er 0 cm tilbage i bunden svarer det til et rumfang på:	0		
A Afledt fra ensilageplads, 0,7 kbm/kvm 0 m2 ensilageplads opsamlers 0	0		
B Rengøringsvand, mælkerum* (* Gælder kun bindestalde.)	0	0	
C Afledt fra befæstede arealer, 0,7 kbm/kvm 0 m2 befæstet areal opsamlers 0	0		
D Nedbør i gyllebeholder vand opsamlet ud over 0,4 m3 pr m2 beholder	0		
D Afledt fra maddingsplads	0	0	
D Rengøring i stalde, kbm Mejerivej og Elsevej	1000	0	
D Drikkevandspild, kbm	0	0	
D Andet, type (feks. ensilagesaft)	0	0	
I alt kbm vand m.v. pr. år	1000	0	0

Ejendommens opbevaringsanlæg

Eksisterende anlæg for gylle/øjle:		
m3	beholder	mdr.kapacitet
1650	m3 GYLLETANK - Mejerivej	1,1
1650	m3 GYLLETANK - Mejerivej	1,1
3100	m3 GYLLETANK - Fårtoft	2,1
1350	m3 GYLLETANK - Sundby	0,9
2280	m3 GYLLETANK - Holmen	1,5
3500	m3 GYLLETANK - Elsevej	2,4
0	m3 GYLLETANK	0,0
0	m3 GYLLETANK	0,0
2180	m3 GYLLEKANALER - Mejerivej	1,5
700	m3 GYLLEKANALER - Elsevej	0,5
0	m3 GYLLEKANALER	0,0
0	m3 GYLLEKANALER	0,0
16410	tons lagerplads	11,0

Nybygget opbevaringsanlæg:		
m3	beholder	mdr.kapacitet
0	m3 GYLLETANK	0,0
0	m3 GYLLETANK	0,0
0	m3 GYLLETANK	0,0
0	m3 GYLLETANK	0,0
0	m3 GYLLEKANALER	0,0
0	m3 GYLLEKANALER	0,0
0	m3 GYLLEKANALER	0,0
0	m3 GYLLEKANALER	0,0
0	m3 AILEBHOLDER	0,0
0	m3 AILEBHOLDER	0,0
0	m3 AILEBHOLDER	0,0
0	m3 AILEBHOLDER	0,0
0	tons lagerplads	0,0

Fast staldgødning

Eksisterende anlæg:	
0	m2 eksisterende maddingsplads
0	m2 eksisterende maddingsplads
0	m2 eksisterende maddingsplads
0	m2 eksisterende maddingsplads
750	kg/m3 staldgødning
1,5	m gennemsnitlig maddingshøjde
0	tons staldgødning på pladsen (max)
0	m3 maddingskapacitet
	måneders opbevaringskapacitet

Nybygget opbevaringsanlæg:	
0	m2 nybygget maddingsplads
0	m2 nybygget maddingsplads
0	m2 nybygget maddingsplads
0	m2 nybygget maddingsplads
750	kg/m3 staldgødning
1,0	m gennemsnitlig maddingshøjde
0	tons staldgødning på pladsen (max)
0	m3 maddingskapacitet
	måneders opbevaringskapacitet

Bilag 7 Beredskabsplan

Beredskabsplan for Mejerivej 10, 7900 Nykøbing Mors

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med dette formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivende miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.m. og skal udleveres til indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen findes i forrummet til stalden.

Kortmateriale over ejendommen med angivelse af:

- ◆ Slukningsmateriel i maskinhus, foderlade og stald (i alt ca. 12 pulverslukkere).
- ◆ Afbrydere til diverse vandpumpe.
- ◆ Afbryder til elektricitet.

Telefonnumre

Nærmeste telefon står på i stalden og har nr. 97 72 28 80.

Følgende kontaktes på telefon

	Man- til fredag 08.00 – 15.30	Man- til fredag 15.30 – 08.00	Lør- Søn- & helligdage hele døgnet
Miljømyndighed	99 70 70 00		
Falck	112		
Lægevagt	70 15 03 00		
Landbocenter	96 15 30 00		
Dyrlæge	97 74 14 11		
Elektriker	97 74 43 11		
Smed/VVS	97 74 41 11		
Thy/Mors Energi	96 70 22 00		

Ejer Thomas Bennedsgaard på telefonnummer tlf. 21 48 13 15.

Medhjælpere:

- Kenneth tlf. 51 75 97 17.
- Morten tlf. 51 75 97 16.
- Jørgen tlf. 51 75 97 15

Brand- og evakueringsinstruks

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

- ◆ Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.
- ◆ Hvad der er sket og at det er en gårdbrand.
- ◆ Er der tilskadekomne – hvor mange
- ◆ Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget.

Kontakt ejeren Thomas Bennedsgaard på telefonnummer tlf. 21 48 13 15.

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde, hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr olie, trykflasker.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskort (maskinhus).

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og vis vej. Udlever denne mappe sammen med kortmaterialet (situationsplan).

Oplys endvidere:

- ◆ Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed.
- ◆ Hvor det brænder
- ◆ Brandens omfang
- ◆ Hvor der er adgangsveje

Instruks i tilfælde af gylleudslip

Ved akut gylleudslip følges nedenstående procedure

Find årsagen til gylleudslippet og søg det stoppet hurtigst muligt.

Kontakt ejeren Thomas Bennedsgaard på telefonnummer tlf. 21 48 13 15.

Alternativt kontakt medhjælpere:

- Kenneth tlf. 51 75 97 17.
- Morten tlf. 51 75 97 16.
- Jørgen tlf. 51 75 97 15

Hvis ingen kontakt, fortsæt til næste punkt.

Kontakt en af nedenstående maskinstationer med henblik på at skaffe en slamsuger:

- ◆ **Fredsø Maskinstation på tlf. 20 22 18 86.**
- ◆ **Morsø Maskinstation på tlf. 21 90 60 12.**

Vurder omfanget af gylleudslippet. Forsøg at afgrænse forureningens omfang ved at afskære gyllen fra at løbe i vandløb og drænbrønde (situationsplan). Dette gøres ved at dæmme op for gyllen med jord i en halvmåneformet rende ud med nærmeste vej, så gyllen suges op herfra. Benyt gårdens rendegraver eller bobcat til at lave jordvold.

Er gyllen løbet i vandløb eller dræn – RING STRAKS 112

Kontakt endvidere Morsø Kommune på tlf. 99707000.

Oplys:

- ◆ Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.
- ◆ Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.

Lav herefter opdæmning af vandløbet med bigballer, jord, sand eller lign.

Modtag brandvæsen/miljøvagt og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet (situationsplan).

Instruks i tilfælde af kemikalie- og oliespild

Ved akut kemikalie- og oliespild følges nedenstående procedure.

Find årsagen til kemikalie- og oliespild og søg det stoppet hurtigst muligt.

Kontakt ejeren Thomas Bennedsgaard på telefonnummer tlf. 21 48 13 15.

Alternativt kontakt medhjælpere:

- Kenneth tlf. 51 75 97 17.
- Morten tlf. 51 75 97 16.
- Jørgen tlf. 51 75 97 15

Forsøg at afgrænse forureningens omfang ved at afskære kemikalierne og olien fra at løbe i vandløb og drænbrønde.

Sug eller grav det op.

Er oliespild løbet i vandløb eller dræn – RING STRAKS 112

Oplys:

- ◆ Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.
- ◆ Hvad er der sket og hvor meget der er løbet ud.

Lav herefter en opdæmning af vandløbet eller rørledning med bigbatter, jord eller sand (situationsplan).

Modtag brandvæsen/miljøvagt og vis vej. Udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Stophaner / hovedafbrydere

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen (situationsplan).

Vand

- ◆ Hovedhane sidder v. rørledning mellem stald og stuehus (situationsplan)

Elektricitet

- ◆ Hovedafbryder og el-tavle sidder i foderladen (situationsplan).

Husdyrgødning

- ◆ Afbryder sidder ved fortanken mellem de to stalde (situationsplan).

Bilag 8 Grafisk lugtpåvirkning i nærområdet til Mejerivej 10

